УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА · SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК · UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City. N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 169. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 16-го ВЕРЕСНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 16, 1969 No. 169. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 15 вересня 1969

В АМЕРИЦІ

КОМІСІЯ ЗСА В СПРАВАХ громадських прав одноголосно заявила, що нові зарядження представників Уряду президента Ніксона в справі об'єднання шкіл в південних стейтах є „кроком взад". На думку цієї Комісії Уряд започаткував злу політику в справі об'єднання шкіл, бо дістав невірну статистику в справі об'єднаних вже шкіл. Ситуація ще погіршиться, твердить Комісія, коли Конґрес схвалить поправку, що Уряд не сміє змушувати до приспішення в об'єднуванні шкіл. Палата вже прийняла таку поправку, і Уряд не протестував проти цього. Цю Комісію найменував Конґрес в 1967 році, і вона має дораджувати Урядові і Конґресові в справах оборони громадянських прав.

ЗСА МАЮТЬ В 1973-МУ РОЦІ експортувати товарів на 50 більйонів долярів. Так заявив секретар торгівлі Моріс Стенс на зборах Крайової Ради в справі поширення експорту. Секретар Стенс сказав, що основною прикметою торговельної політики Уряду президента Ніксона — є збільшення експорту, який тепер становить 34 більйони дол. Стенс навів засоби, за допомогою яких старається Уряд збільшити експорт: 1. Зредукувати бюрократичні вимоги при дозволі на експорт. 2. Збільшити торговельну фльоту цієї країни. 3. Збільшити кредити на експорт. 4. Старатися, щоб було менше конкуренційних утруднень для американського кредиту за кордоном.

СЕНАТ ОДНОГОЛОСНО СХВАЛИВ, ЩОБ обидві Комісії Збройних Сил в Конґресі перевели студії, чи треба для збройних сил ЗСА будувати нові літаконосці. Це схвалення уважають за відкинення Сенатом проєктів тих сенаторів—Волтер Ф. Мондейл, демократ з Міннесоти, і Кліфорд П. Кейс із Ню Джерзі, республіканець, які критикували Пентагон та проєктували з бюджету на оборону скреслити 377 мільйонів дол., призначених на будову літаконосця СВАН-69. Сенат прийняв внесок, в якому не говориться про зменшення видатків на літаконосець, тільки закликається Конґресові Комісії Збройних Сил вивчати потребу будови нових літаконосців.

В ТОРОНТІ В КАНАДІ ЗААРЕШТОВАНО шістьох осіб за викрадення доньки мільйонера пані Мері Неллс і знайдено 200,000 дол., які були окупом для викрадачів за звільнення викраденої жінки. Поліція, послуговуючися гончими собаками, знайшла гроші сховані в котеджі літниська Футс Бей, що є 110 миль на північ від Торонта. Заарештовані 30-річний купець Пітер Бирнс, 25-річний транспортовий працівник Ралф Кемерон, 26-річний урядовець друкарні Гері Адамс, який давніше був нареченим викраденої, 24-річний купець Майкел Вайтсайд і 26-річний поліцист Ричард Исворт.

У СВІТІ

В БІЛОМУ ДОМІ ВІДБУЛАСЯ в п'ятницю минулого тижня, 12 ц. м., велика конференція під головуванням президента Ніксона в спбравах війни - миру у В'єтнамі. У конференції взяли участь віце - президент Спіро Еґню, державний секретар Вілліям Роджерс, секретар оборони Мелвін Лерд, генеральний прокуратор Джан Мічелл, спеціяльний дорадник Президента Генрі Кіссінгер, амбасадор ЗСА у Південному В'єтнамі Елсворт Банкер, член делеґації ЗСА на Паризькій конференції Філіп Габіб, командант збройних сил ЗСА на Тихому океані адм. Джан МекКен, командант військ ЗСА у В'єтнамі ген. Крейтон Абрамс, голова шефів об'єднаних штабів ген. Ерл Вілер і директор Центральної Розвідчої Аґенції Ричард Гелмс. Хід і висліди конференції збережено у повній тайні.

СПРАВА ОКІНАВИ БУЛА предметом довгої наради, яку перевели у Вашинґтоні. державний секретар Вілліям Роджерс і японський міністер закордонних справ Кіічі Аічі. Цей останній ствердив потім, що залишились ще різні неузгіднені точки щодо повернення островів Рьюку, в тому числі Окінави, під японську суверенність та що остаточно ця справа буде поладнана під час відвідин японського прем'єра Ейсаку Сато у Вашинґтоні 19-21 листопада ц. р. На Окінаві залишиться велика американська морсько - летунська база, — ще не устійнено всі умови.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ПЕРЕНОСИТЬ всі атомові споруди з свого теперішнього центру атомового збросння в Лоб Нор в провінції Сінкіянґ далеко в гори Тибету. Лоб Нор лежить за 500 миль на південь від останньої совєтсько - китайської сутички. Совєти „дискретно" запитували своїх европейських комуністичних сателітів, яка була б їх реакція, коли б Москва „превенційно", „задля мирових цілей", збомбардувала китайський атомовий осередок. Це, мабуть, стало причиною перенесення того осередку в місце, що його годі досягнути бомбами ані ракетами.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН У ТАНТ ЗВЕРНУВСЯ з закликом до „чотирьох великих", себто ЗСА, СССР, Британії і Франції, щоб вони, у виконуванні своєї відповідальности за світовий мир, відновили старання встановити тривкий мир на Близькому Сході, де щораз більше загострення ізраїльсько - арабських відносин погрожує новим вибухом війни. У Тант влаштовує для міністрів закордонних справ названих чотирьох великодержав „діловий обід" 20 вересня ц. р. Всі вони будуть в тому часі у Ню Йорку з уваги на 24- ту сесію Генеральної Асамблеї, яка розпочинається у вівторок 16 вересня ц. р.

Помер сл. п. Микита Кіцера, голова Відділу УНС

Джерзі Сити, Н.Дж. (Я.П.) — Минулого тижня в Мейфілд, Па., помер предсідник місцевого 185-го Відділу УНСоюзу сл. п. Микита Кіцера, в 50-річчя свого членства в Відділі та в УНСоюзі. Помер також майже до дня у свої 83-річні роковини уродин. Народився Покійний 14-го вересня 1886 р. в селі Любешка, бібрецького повіту й в роках своєї молодости прибув до цього краю. Зразу включився в громадське життя і, очевидно, став членом УНСоюзу із своїми дітьми Іваном, Марією і Анною та жінкою Катериною. Повідомляючи головну канцелярію УНСоюзу про смерть свого предсідника, секретар Відділу Михайло Романишин пише зі сумом: „цього місяця наш союзовий звіт буде підписаний тільки секретарем і касиром — забракне підпису предсідника..." В особі померлого покинув цей світ і союзову працю один з цих піонерів, які працю для УНСоюзу уважали своїм національним обов'язком.

Після 500 років спроб відкривають водний шлях з Атлантику до Аляски

Корабель С С Манґеттен. — В неділю 14-го вересня вдалося льодоломному торговельному кораблеві 1,005 стіп довготи, пробитися поміж льоди Північного Льодового океану та переплисти Північний Проїзд і зблизитися до Аляски, про що моряки мріяли від 500 років. Коли вдасться зорганізувати водний шлях з Атлантику до Аляски — то це буде великий осяг саме тепер коли на Алясці відкрили багаті нафтові поля. Там є велнкі природні багатства заліза, сірки, міді, ніклю, олива, срібла та інших природніх мінералів. Коли зачне діяти цей водний шлях, то настане велика зміна щодо цін на вище згадані мінерали, головним чином матиме це великий вплив на нафтовий ринок. Танкер СС Манґеттен виплив із Честеру, Па., 24-го серпня. На ньому було 54 члени залоги та 72 науковці, представники канадійського та американського урядів, представників нафтових корпорацій і журналістів. Ціль подорожі цього корабля Пойнт Берров на Алясці. Ціль цієї експедиції — випробувати, чи можна буде використовувати Північний Проїзд як новий дешевий водний шлях для торговельних цілей. Коли виявиться, що цей водний шлях економічно вигідний, то це спричинить великий економічний розвиток Аляски, бо зачнуть на широку скалю експлуатацію тих всіх природніх скарбів, які знаходяться на Алясці.

Секретар Фінч передбачає широку інтеґрацію шкіл

Вашинґтон. — Секретар Здоров'я, Освіти і Добродійности Роберт Фінч, промовляючи на зборах Інституту Чорних Обраних Урядовців, передбачав, що в найближчих двох роках буде більше число обєднаних дітей як в попередніх 15-ох роках. Фінч обороняв Уряд президента Ніксона проти закидів, що Уряд сповільнив темп об'єдування шкіл для білих і чорних дітей. Критикують Уряд Ніксона Комісія ЗСА в спрáвах гормадянських прав та нетритянські урядовці на своїх зборах. Фінч співтерджував що цієї осени число негритянських дітей, які навчаються разом із білими учнями, значно збільшилося, майже потвоїлося в порівнянім з теперішнім роком. Минулого року число чорних дітей в білих школах становило 20 відсотків, а цього року вже збільшилося до 33-ох, а деколи і до 40 відсотків.

Фахівці рекомендують Ніксонові не плянувати висилки астронавтів на Марс

Ню Йорк. — Група вилнкових дорадників в справі космосу вислала звіт президентові Ніксонові, щоб він навіть не думав про висилку астронавтів на плянету Марс. Ці фахівці рекомендують Президентові таку космічну програму на 70-ті роки: (1) досліджування плянет, в тому і плянети Марса, за допомогою ракет, та досліджування околиць дальших плянет — Юпітера, Сатурна, Урана, Нептуна і Плюта; (2) висилати більше дослідних сателітів, щоб поліпшити комунікацію та передбачування погоди; (3) поширити досліджування Місяця за допомогою астронавтів, — можна б зорганізувати напівпостійний дослідний пост на Місяці; (4) збудувати великий космічний корабель, який кружляв би постійно довкола Землі з більшим числом залоги.

Міннеаполіс жертвує $4,000 дол. на собор св. Софії в Римі

Міннеаполіс, Мін. (Н.Н.) — За почином Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого почато в Римі будову української католицької церкви св. Софії. Будова вже закінчена й з кінцем цього місяця відбудеться торжественне її посвячення. Зрозуміло, що така будова вимагає великих матеріяльних засобів. Багато українських католицьких громад у цілому світі перевело грошеві збірки на цю ціль. Рівнож українська католицька громада при церкві св. Константина в Міннеаполісі за почином свого душпастиря монс. о. д-ра Ст. Кнапа перевела збірку, яка увінчалася гарним успіхом. Інж. Євген і Мирослава Наливайки пожертвували 1000.00 дол., а багато інших парафіян долучило свої пожертви на загальну суму 4,200.00 дол., яку то суму вже переслано Верховному Архиєпископові Треба надіятися, що цей добрий приклад заохотить й інших до дальших пожертв.

ЗСА, мабуть, відкличуть дальших 35,000 вояків з В'єтнаму

Вашинґтон. — За офіційно непотвердженими голосами американської преси — президент Ніксон відкличе небавком дальших 35.000 американського війська з Південного В'єтнаму, поруч із започаткуванням ревізії системи рекрутації в Америці та рішенням висилати до В'єтнаму тільки тих вояків, які добровільно туди зголосяться. Все це буцім-то було рішене на минулоп'ятницевій „вершинній" конференції у Білому Домі, яка відбулася під проводом президента Ніксона. На важливість прийнятих там постанов вказує факт, що головний командант американських військ у В'єтнамі, генерал Крейтон Абрамс, вернувшись вночі з суботи на неділю до Сайґону з тієї Вашинґтонської конференції, в дві години пізніше зголосився на авдієнцію до південно-в'єтнамського президента Нгуєна Ван Тіє і перевів з ним 70-хвилинну нараду. Кореспонденти звертають увагу, що Нгуєн Ван Тіє ніколи не переводить наради з офіційними особами в неділю, а тим паче о год. 8-ій ранку, ото ж ген. Абрамс привіз видно важливі відомості з Вашинґтону. Виявлено також, що в минулому тижні президент Ніксон припинив на 36 годин всі дії найважчих бомбардувальників Б-52, щоб очевидячки перевірити, чи комуністи також не зменшать свою бойову активність. Коли це не сталося, то Б-52 відновили бомбардування ворожих скупчень. На суботнішньому засіданні Паризької конференції про В'єтнам, яке тривало 5 годин, не прийшла ніяка зміна на краще. Голова американської делеґації Генрі Кебот Ладж наполягав знову, щоб Північний В'єтнам виявив бодай призвища американських летунів у північно-в'єтнамському полоні, та ствердив, що мир не наступить, якщо Північний В'єтнам вперто буде вимагати тільки одностороннього й беззастережного відкликання всіх американських військ з В'єтнаму.

У Брюсселі нараджувались міністри 6-ох держав Західньої Европи

Брюссель. — До бельгійської столиці Брюссель почали вже в минулу неділю 14-го вересня з'їздитися міністри закордонних справ 6-ох членських держав Европейської Економічної Спільноти, чи пак Спільного Господарського Ринку — Франції, Західньої Німеччини, Італії Бельгії, Голляндії і Люксембурґу. — щоб вирішити, чи має відбутися конференція „на вершинах" всіх тих держав, яка вирішила б справу прийняття Британії до Економічної Спільноти. Тому, що це перший такий з'їзд міністрів закордонних справ названих держав після вакаційного періоду й після недавної подорожі французького президента Жоржа Помпіду до Західны Німеччини, то західні політичні й господарські кола прив'язують до неї велике значення. Жорж Помпіду заявив був у Бонні й потвердив це після свого повороту до Парижу, що Франція повернеться до 7-мичленної Західньої Европейської Унії: крім названих 6-ох держав належить туди також Британія. Всі ці західні міністри закордонних справ прибудуть в цьому тижні до Ню Йорку на відкриття 24-ої сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй.

В Іраку вбито у прикордонній сутичці 30 іранських вояків

Багдад. — В столиці Іраку офіційно проголошено оскарження на адресу сусіднього Ірану, що Іран вислав відділ своїх вояків на підкріплення курдійських повстанців в Іраку та що у збройній сутичці вбито 30 іранських вояків. За додатковими вістками, військо Іраку, діставши вістку про інфільтрацію іранців, окружило село, в якому перебували іранські вояки. 30-ох вбито, а решта іранського відділу піддалася в полон. Ті полонені буцім-то зізнали, що вони перейшли двомісячний вишкіл ,поки вислали їх в допомогу курдійським повстанцям, які вже 6 років борються проти центрального уряду Іраку, змагаючи до широкої автономії. В Ірані заперечено тій вістці. Іранські власті твердять, що вірогідно самі курди, громадяни Ірану, зорганізували на власну руку відділ добровільців, які пішли помагати своїм землякам, громадянам сусіднього Іраку. Однаково Ірак, як Іран — мусульманські країни, але Ірак замешкують араби під диктаторським совєтофільським „соціялістичним" урядом, а іранці є нащадками старинних персів під скіптром прозахіднього короля Рези Пахлеві.

„ВАКЛ-Бюлетень" інформує про Поневолені Нації

Сеул. Корея. — Липневе число англомовного місячника Міжнародної Антикомуністичної Ліґи „ВАКЛ-Бюлетень" майже повністю присвячене проблемам поневолених совєтською Росією націй і народів, у зв'язку з 10-річчя проголошення Урядом ЗСА Тижня Поневолених Націй. Видання редаґує Хозе М. Гернандез, діловим директором редакції є Сонк Ґак Гіон. У журналі поміщені статті: проф. д-ра Л. Добрянського „10-річчя Тижня Поневолених Націй", „Чому вільний світ повинен підтримати поневолених" проф. д-ра А. Еппа, „Поневолені Нації — загроза Російській імперії" д-ра В. Душника, „Послання на Тиждень Поневолених Націй" д-ра Пган Гуй Квата, „Червоні намагаються проникнути всюди" Кім Муон-Сіка та ін. Чимало місця відведено статті д-ра Л. Шанковського „Постання УПА". Важливим матеріялом в цьому числі є також „Хроніка", в якій у формі таблиці показано, як поневолені червоною Росією народи, починаючи від 1917 року, боролись проти Москви шляхом воєн, заворушень і повстань. Хроніка спротиву Поневолених Націй поневолювачеві доведена до 1968 року, коли чехи і словаки чинили спротив окупаційним військам СССР та країнам Варшавського Пакту. Число бюлетеню ілюстроване мапами СССР, світлинами з відзначувань Тижня Поневолених Націй, антикомуністичними карикатурами.

Появилась 664 сторінкова книга до історії „Корпусу Січових Стрільців"

Чикаґо. — Найновішою поважною великою українською книжковою публікацією у вільному світі є об'ємистий твір „Корпус Січових Стрільців". Членами Редакційної Колеґії були д-р Олесь Бабій, Володимир Зарицький, Дмитро Герчанівський і інж. Богдан Білинський — всі колишні Січові Стрільці, при співпраці Романа Завадовича. Книжку видано на основі книжки „Золоті Ворота", що появилась у видавництві „Червона Калина у Львові в 1937 році і тепер є бібліографічною рідкістю. Доповнено її поемою О. Бабія „Січові Стрільці", нарисом В. Зарицького „Сильветка полковника Євгена Коновальця", різними документами з років визвольної війни й революції 1917-20, численними світлинами та інформаціями про постання тієї книжки. Книжка вийшла з друкарні видавництва Миколи Денисюка в Чикаґо, видана чепурно, на гарному папері, з віньєтою Марії Гарасовської-Дачишин та обкладинкою проєкту В. Зарицького й роботи Л. Рихтицького. Із згаданого видання „Золоті Ворота" передруковано вступ редактора „Золотих Воріт" Івана Кедрина, Воєнно-історичний нарис Василя Кучабського, доповнення його нарисом ген. Марка Безручка, та Бібліографія Івана Шендрика, тепер доповнену новими бібліографічними записами. Це великий твір військово-історичного характеру, напів - альбомного формату. Ця книга стосується спеціяльно тієї української військової формації, яка відіграла винняткову славетню ролю в історії української війни-революції з рр. 1917-20. В книзі наведено деякі вислови найвидатніших українських постатей про формацію Січових Стрільців — вислови найбільшого подиву і признання. Величезний зібраний в тій книзі фактичний матеріял становитиме одно з найважливіших і найцінніших джерел для дослідника новітньої історії України, зокрема préцінну пам'ятку для всіх — на жаль вже дуже нечисленних колишніх членів тієї формації і для їхніх нащадків, — тим паче, що подано там 735-ох прізвищ Січових Стрільців.

Евгенія Ференцевич померла в Джерзі Сити

Джерзі Сити, Н.Дж. — Минулої неділі, 14-го вересня, в одному з місцевих шпиталів померла у вечірніх годинах на 81-му році життя св. п. Евгенія з Бачинських Головка-Ференцевич, найдовший і найтісніший лучник кількох родів і генерацій. Померла на удар серця після короткої недуги.

Св. п. Евгенія Ференцевич народилася 14 квітня 1889 року в Бережанах в родині проф. Миколи і Зиґмунти із Закшевських Бачинських. З цієї родини походили і три її брати, відомі в Західній Україні діячі: суспільно-політичний діяч д-р Володимир, парох Бережан о. Евзебій і кол. директор української гімназії в Рогатині проф. Омелян Бачинські. Вийшовши замуж за Григорія Головку, гімназійного професора в Коломиї, св. п. Евгенія швидко осталася вдовою з трьома малими донями, як її муж згинув на фронті у перших днях першої світової війни як старшина австрійської армії. Вийшовши опісля вдруге замуж за львівського міщанського діяча Софрона Ференцевича, св. п. Евгенія рішально причинилася до виховання трьох дочок з попереднього подружжя: Надії Губер, Марії Логазової та покійної Мирослави Драган, як і дітей з другого подружжя: синів Юрія Євгена та Романа і дочок Іванни Горчинської та Ольги Чмолової. Рівночасно була найбільш активна в багатьох церковних, жіночих та суспільно-громадських організаціях у Львові і на еміґрації. Похоронять Покійну в середу, 17-го вересня, на цвинтарі Св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н. Дж., біля її чоловіка Софрона, який помер в 1962-му році.

ІРИНА ФТОМИН — МІСС СОЮЗІВКА 1970

ВИБІР КРАЛІ, СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ, ВИСТУП ТАНЦЮРИСТІВ З МОНТРЕАЛЮ ВИПОВНИЛИ ПРОГРАМУ „ДНЯ УНСОЮЗУ"

Керґонксон, Н. Й. — Ірина Фтомин, 21-річна студентка Гантер Коледжу в Ню Йорку, перейняла корону Міс Союзівки на 1970 рік від своєї попередниці, Олі Шуї з Лорейн, Огайо, під оплески понад 2-тисячної маси глядачів, що заповнили терасу павільйону „Веселки" під зоряним небом цієї оселі Українського Народного Союзу минулої суботи 13 вересня, 1969. Ірина Фтомин, дочка Миколи і Марії Фтомин з Асторії, Н. Й. стала 14-ою з черги Міс Союзівкою в традиційному контесті, що є кульмінаційною точкою щорічного і багато на програму Дня УНСоюзу. В контесті брало участь дев'ять молодих дівчат з різних міст Америки і Канади. Кожна з фіналісток була вибрана на „кралю тижня" під час п'ятницевих забав в літному сезоні. Окреме п'ятиособове жюрі, склад якого проголошується аж після контесту, вибирає Міс Союзівку після коротких інтерв'ю з кожною кандидаткою, в якому, крім зовнішнього вигляду, береться до уваги індивідуальність, характер, зацікавлення, активність в громадському житті та інші кваліфікації. Вибір Міс Союзівки заініційовано в 1956 році і з кожним роком він набирає щораз більшої популярности та атрактивности серед нашої молоді.

Ірина Фтомин

На першу дружку вибрано 20-літню Любу Дербіш з Торонта, високу, чорноволосу пластунку, яка є членом вокального тріо „Троянда", що з успіхом дебютовало на Союзівці в липні ц. р. П-на Дербіш є студенткою Йорк Коледжу в Торонті. Другою дружкою стала 18-літня студентка Лойола Університету в Чикаґо, Юлія Куривчак — пластунка та член Української Студентської Громади в Чикаґо. Головою жюрі були п-нна Мішел Метрінко з Вашинґтону, яка в 1965 році була „Міс ЗСА". Крім п-ни Метрінко, членами жюрі були: п-ні Олена Малько, з Балтимору, мистець Яків Гніздовський з Ню Йорку, інж. Ярослав Рубель, адв. Мирослав Смородський з Рутерфорду, Н. Дж, і п-ні Квітка Стецюк, як неголосуюча секретарка жюрі. Церемоніями проводив Володимир Гентиш. Панна Фтомин, колишня сумівка, яка вперше цього літа проводила вакації на Союзівці — „тепер буду частішим гостем" — приняла ґратуляції дослівно з сльозами в очах від головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора, заступниці предсідника п-ні Марії Душник та від членів контрольної комісії з д-ром Володимиром Ґаланом на чолі. Новообрана краля року рівнож відтанцювала традиційний вальс з членами екзекутиви УНСоюзу під звуки оркестри „Амор" та під ясним прожектором п. Ярослава Кулинича, який, як і в минулих роках, фільмував цілий контест.

Вибір кралі Союзівки попередила мистецька програма, що її головною атракці-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Футболісти УСК-у Ню Йорк почали сезон перемогою 6:1 над „Гелленік"

Український Спортовий Клюб з Ню Йорку переміг минулої неділі, 14-го вересня, дружину „Гелленік" з рахунком 6 : 1 у перших мистецьких змаганнях нового сезону „Великої Дванадцятки" Німецько Американського Футбольного Союзу. Ворота для УСК-у здобули: Мфум — 4 і Бутраґо — 2.

„Тризуб" з **Філядельфії** переміг футболістів Бостону вислідом 4 : 2 у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи

„Чорноморська Січ" з Нюарку потерпіла поразку 1 : 3 від дружини „Спартанс" на її грищі у Філядельфії у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи, які відбулися минулої суботи, 13-го вересня. Одинокі ворота для „Ч. Січі" стрілив Маріян Олексин. Дружина аматорів „Ч. Січ" здобула минулої неділі перемогу 6:1 над одинадцяткою СК Македонія в мистецьких змаганнях „Шейфер Ліґи" стейту Ню Джерзі. Ворота для аматорів „Ч. Січі" впали зі стрілів Фармиґи 2, Лужняка, Цинайка, Касіяненко і Володимира Вільчака.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Однодушний голос народу

Уже неповних два тижні відділяє нас від торжественного посвячення новозбудованого українського католицького храму св. Софії в Римі, що відбудеться в суботу і неділю 27 і 28 вересня з участю Вселенського Архиєрея Папи Павла VI, Первоієрарха Української Католицької Церкви, її патріярхорівного Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого та всіх Митрополитів, Архиєпископів і Єпископів цієї Церкви. Згідно з одержаними інформаціями, на це торжество прийдуть тисячі українських паломників з багатьох країн українського поселення у вільному світі. Із самого Торонта виїжджає чотири сотні паломників, з далекого Едмонтону їде вісім десятків, уже заповнені замовленнями всі місця в двох винайманих літаках із Стемфордської дієцезії, а багато листів і розмов у ці дні кінчається новим привітом: до побачення в Римі!

Ясно, що не саме торжество посвячення новозбудованого храму, хоч і як воно велике, є причиною цього масового паломництва, що коштуватиме великі суми. Причина далеко важливіша, загальніша та далекосягла, що від яких п'яти років найбільше інтересує і хвилює велику українську громаду у вільному світі і — як це відомо з багатьох листів — також у поневоленій Україні. Ця справа: формальне організаційне завершення Української Католицької Церкви створенням її Патріярхату з Митрополитом - Ісповідником Йосифом Сліпим як Патріярхом на чолі.

Здається, що поза визволенням України не було другої справи, яку нарід наш так однодушно піддержував би і прагнув би. Тріюмфальні вітання Верховного Архиєпископа в багатьох країнах під час його минулорічних відвідин, мабуть уже тонни листів і телеграм від організацій і осіб, сотні громадських зібрань і схвалення резолюцій та теперішнє масове паломництво до Риму становлять справжній всенародний і однодушний голос народу: хочемо Патріярхату, бо він нам належиться, на нього заслуговуємо і він є в найкращому інтересі Вселенської Церкви!

Уже старинні казали, що голос народу — голос Бога. Не хочеться вірити, щоб цього голосу не послухали в столиці християнського світу. Торжество посвячення храму св. Софії дає найкращу нагоду, щоб цей голос свого Христового люду висловили ясно, рішучо і невідкличнo Владики Української Католицької Церкви на своєму Синоді. Цього прагне і очікує нарід.

Час готуватись

Імперія потребує ідола та ідолопоклонства. Для її існування, постійно загроженого відосередніми національними силами, треба якоїсь однієї точки, в якій збігалися б думки всіх різномовних і різноплеменних громадян. Усунення культу Сталіна викликало буо таку внутрішню нення культу Сталіна викликало б таку внутрішню кризу, що в СССР взялись „воскрешати" Леніна, який помер у 1924 році.

Ще в 1930-их роках мешканці Москви пошепки розповідали, що в мавзолеї Леніна біля Кремлю немає вже нічого з Леніна: там залишились тільки його одяг і черевики. Однак, ось уже понад 40 років комуністична партія постійно зганяє до того мавзолею робітників, колгоспників, наказує з заводів і установ присилати делеґації, ставить у довгі черги дітей, щоб вони поклонялись „мумії" Леніна.

Наступного року комуністична партія СССР буде святкувати 100-ліття з дня народження Леніна — реставратора і рятівника нової Російської імперії — СССР. Ще до тієї дати далеко, але трудящі мусять перевиконувати норми праці . . . „на відзначення 100-річчя великого Ілліча".

ЦК КПСС готується до тих святкувань з нечуваним розмахом. Комуністи та їхні аґенти вже добилися того, що ЮНЕСКО у всьому світі буде . . . відзначати річницю народження Леніна! Американське видавництво „Інтернешенел Паблішерс" повідомило, що попит на „твори" Леніна зріс за останній час у десять разів. У Канаді можна купити ті „твори" різними мовами, в тому числі й українською, в Японії — японською, у Франції — французькою і т. д. Десятки кінофільмів, як „Ленін у жовтні", „Ленін з нами" і т. д. озвучуться в Москві різними мовами світу.

Українська спільнота у країнах вільного світу завелика, щоб ми не подумали про відповідне і вчасне протиставлення тому „святу", про демаскування російського імперіялізму і його вождя Леніна.

І. Світ

ЗНОВУ Й ЗНОВУ КИТАЙ

В українській пресі, зокрема в „Свободі", з'явилося чимало статтей про совєтсько - китайський конфлікт і можливості активізувати в зв'язку з цим українську проблему, щоб політично шахувати Москву.

Також обговорюються проблеми американської політики супроти Китаю в зв'язку з загостренням взаємин його з СССР, і знов таки висувається у к р а ї нську справу, як, наприклад, робить це М. Петрович у статті „Червоний Китай і ЗСА" („Свобода" з 5 вересня ц. р.). В кінці своєї статті він пише: „Пейпінґ, який довгі роки промовчував національну проблематику в СССР, робить це не задля наших гарних очей, а зі своїх власних інтересів. Але в цьому випадку наші інтереси сходяться з китайськими, і тому слід подумати над тим, щоб використати китайсько-совєтський конфлікт..."

Вражає нас у цих статтях замовчування їх авторами населення територій, на яких совєтсько - китайський конфлікт розгортається. В американській та іншій пресі також не згадується населення тих прикордонних районів. Зазначається тільки, що царська Росія загарбала була колись ті землі від Китаю.

Справа не така проста. Адже хто фактично був власником тих земель?

В першу чергу йдеться про землі Совєтського Союзу на Далекому Сході, себто від Забайкальщини до Приморщини, до яких належить наш Зелений Клин, або Зелена Україна. Нам уже не раз доводилося писати, що ці землі ніколи не належали властивому Китаєві, вони не були власністю народу хан, а визнавали зверхність манджурів, і тільки від кінця XV століття. До часів революції 1911 року народові хан, або китайцям, було заборонено імігрувати до Манджурії. Міграція розпочалася у великому розмірі тільки після ліквідації в Китаї правління манджурської династії Чін, як вона називається в китайській мові.

Московські військові залоги в XVII стол. і пізніше зударялись не з китайськими, а з манджурськими військами, зокрема в часи правління імператора К'ван Гсі (1661-1723), коли велися найбільші війни на територіях Монголії, зокрема в прикордонному районі Забайкальщини. За часів цього імператора та його наслідника Ч'єн Лунґа (1736-1796), цих двох найвидатніших імператорів манджурської династії, територіяльні здобутки імперії були величезні.

Тепер большевики в своїх публікаціях с т а р аються очорнити правління манджурської династії і представити цих двох імператорів як експлуататорів та руїнників китайської культури. (Див. „Маньджурское владычество в Китае", вид. Академії Наук СССР, Москва, 1966 р.).

Ця публікація, як і інші, стоїть у виразному протиріччі з працями московських авторів не тільки царських часів, але й 1920-их років, які об'єктивно писали про імперіялістичні загарбання царської Росії та причини конфліктів з Японією. Взяти хоч би працю акад. Н. Покровського — про пляни окупації Манджурії в 1900-1905 рр., про загибель 4 тисяч китайців в Амурі біля Благовіщенська, куди їх загнали царські війська, про спроби захоплення Сінкіянґу від 1865 р. починаючи. Про одну з таких спроб, зроблену большевиками в 1930 році, писали ми в американському журналі „Чайна Кліппер" в 1947 році.

Ми підкреслюємо ці моменти, щоб показати складність проблеми і щоб пригадати, що у випадку війни між червоним Китаєм і СССР бої відбуватимуться на землях, заселених компактною українською масою, зокрема на півдні Приморщини і в районі Амурщини — в долині р. Зеї. Забайкальщина ледве чи надається для широких воєнних операцій з огляду на її стратегічне положення: большевики мають там добрі транспортові зв'язки з Сибіром, а китайська армія мусіла б діяти на відкритих просторах поза Хінґанськими горами у степах Барґи (Монголії) з єдиною кол. Китайсько-Східньою залізницею, яку Москва протягом 25 років дарувала, продавала, забирала і знову повертала, „забувши" заплатити борг Франції, яка фінансувала будову тієї залізниці...

Щождо війни на просторах Сінкіянґу та Казахстану, то там безперечно большевики мали б повну перевагу з огляду на шляхи сполучення та великі для китайців перешкоди: далеку віддаль від основних баз постачання, при одній ще не закінченій залізниці через Ляньшоу.

Друге питання: можливість знайти зрозуміння важливости української проблеми серед китайських політичних кол. Ми особисто не віримо в цю можливість, маючи довголітній (1922-1949 рр.) досвід, набутий в Манджурії, а пізніше в Шанґаї і на Формозі. В китайських політичних колах українці рідко знаходили підтримку, хоч мали доступ до осіб на високих позиціях.

Китайці взагалі не розуміють проблем національних меншостей і поневолених народів, на протязі тисячоліть переймаючись переконанням своєї вищости над іншими народами. Досить поглянути на їх політику асиміляції народів Внутрішньої Монголії та мусульманських народів у північних частинах Китаю та в Сінкіянґу: повільна заміна місцевого письма китайським, запровадження мови в школі і адміністрації, заборона вживати арабську абетку. Китайці, як і москалі, ліквідують усі можливі культурно-релігійні зв'язки підкореним ними народів з арабсько - мусульманським сві-

(Закінчення на стор. 8-ій)

В. Гальченко

ПЕРЕД 30-РІЧЧЯМ УККА

(2)

Наступного року мине 30 років від часу заснування УККА. Скільки за цей час зібрано грошей на його діяльність? — сотні тисяч долярів на Український Народний Фонд. І хоч постійні працівники УККА в Ню Йорку мають мінімальні платні, а Централя й досі не має в місті осідку ОН репрезентативного дому, куди можна було б запросити, наприклад, чужоземних журналістів, — УККА за ці майже 30 років провів за народні гроші працю, яку годі обчислити й мільйонами долярів. Сюди належать десятки книжок, сотні англомовних і українських видань, памфлетів, періодичні видання, брошури, передруки „Конґресового Рекорду" з заявами американських державних діячів про поневолення України; сотні поїздок, включно з Теґераном, коли там працювала Комісія ОН прав людини. Міжнародна преса тоді писала, що українці створили в кулуарах того з'їзду власне пресбюро та інформаційний центр, який певною мірою паралізував заходи та лжеінформації Москви і її „українських" представників.

Згадаймо, що вже 2-й Конґрес УККА покликав до життя ЗУАДК, який допоміг переселитися і влаштуватись у Америці, Канаді й інших країнах десяткам тисяч нових українських іміґрантів, а ще в жовтні 1946 р. УККА звернувся до президента Трумана з проханням про припинення примусової репатріяції українців у Европі.

Вже на 4-му Конґресі УККА створено при УККА Шкільну Раду, яка в найтіснішій співпраці з рідними школами, курсами українознавства і педагогічними об'єднаннями провела видатну працю в розбудові українського шкільництва в Америці і тепер посилює її ще більше.

У 1964 р., завдяки ентузіязмові народних українських мас і завдяки попереднім — наполегливим і не раз дуже складним — заходам УККА, відкрито у столиці Америки пам'ятник Тарасові Шевченкові.

Лише УККА і його президентові д-рові Л. Добрянському десятки поневолених націй у світі можуть завдячувати те, що американський Уряд схвалив закон про Тиждень Поневолених Націй, 10-річчя якого ми цього року всі відзначали. Реакція Москви щороку лише підтверджує далекойдучість цього важливого задуму. Внаслідок інтервенцій Централі УККА, його складових організацій та самих Відділів на місцях — через листи й особисті зв'язки з сенаторами та конґресменами — в обох Палатах Конґресу стало вже традицією відзначати щороку в січні Український День.

Наслідки цієї, далеко не повністю охопленої, праці УККА годі обрахувати будь-якими мільйонами. З систематичністю, краплини, що довбає камінь, УККА з Централі та при допомозі цілого апарату добровільних співробітників від різних складових організацій і товариств методично інформує представників Уряду ЗСА, журналістів, з а к о рдонну пресу, сенаторів і конґресменів про події в Україні і взагалі на Сході Европи. Більше і більше наслідків такої позитивної, точної інформації спостерігаємо в світовій пресі, з реакції інших народних спільнот у ЗСА й інших вільних країнах. На найвищій Політичній Раді Литви в ЗСА цього року порушено питання тіснішої співпраці з вільними українцями, бо вони виявили свою організованість, жертвенність і працьовитість через своє головне представництво — УККА.

В той час, коли польська етнічна група в Чикаґо й далі через своє представництво виступає з вимогами на споконвічну українську землю Галичини — польська еміґрація в Англії, добре ознайомлена з працею української спільноти в ЗСА з жертвенністю її на Народний Фонд УККА, що досягнув минулого року понад 90 000 долярів, з перегуком вільнолюбних голосів і душ українців по цей і по той бік, — в своїй анкеті виявила, що з 2 000 осіб опитуваних понад 90% вважають, що Україна, Білорусь, балтійські країни мають бути незалежними державами.

Лише для прикладу подамо, що член Централі УККА д-р Володимир Душник був автором більшости статтей та матеріялів про Україну, її минуле й сучасне, про її боротьбу за незалежність і державність у журналі Міжнародної Антикомуністичної Ліґи (АПАКЛ), число якої було повністю цього року присвячене Україні. Видаване англійською мовою, це видання розійшлося з вільної Корейської Республіки дослівно до всіх урядів світу, навіть дісталося на стіл Брежнєва. Великим недотягненням є те, що й досі УККА не має репрезентативного дому. Недотягненням є й те, що й донині УККА не може заанґажувати більшого числа оплачуваних перекладачів матеріялів з УССР та місцевих наших політиків і науковців для розповсюдження їх серед американського громадянства і в інших країнах світу — для ширення правди про Україну і її змагання.

Щодо консолідації українських сил. У квітневому числі б ю л е теню УККА „Конґресові Вісті" подано повне і точне листування Екзекутиви УККА під заг. „Заходи Екзекутиви УККА в справі консолідації". З нього видко, яку велику увагу приділяє Екзекутива УККА цій справі, бажаючи дійсно співпрацювати з кожним, хто визнає два головні завдання УККА: сприяти зміцненню могутности Америки і сприяти звільненню та державності України.

До Канцелярії УККА в Ню Йорку почали надходити списки делеґатів від Відділів

(Продовження на ст. 7-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Данилюк

ПІСТРЯК МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Згідно із статистичними даними, пістряк молочної залози — це рак число два, який після раку матки трапляється найчастіше у жінок білої раси. Він також є другим з черги, що буває причиною смерти жінок від пістрякових захворювань. З усіх пістряків, на які вмирають жінки, пістряк молочної залози забирає 10% жертв, що, наприклад, в Америці дає біля 55 тисяч жертв річно. З кожних 100 тисяч жінок, які вмирають із різних причин, понад тисяча вмирає від пістряка молочної залози. Варто згадати, що на кожних 120 випадків пістряка молочної залози один випадок — це пістряк цієї залози у мужчин.

Як згадано, найчастіше пістряк молочної залози трапляється у жінок білої раси, він рідший серед чорної та жовтої раси і доволі рідкий серед малорозвинених народів, як ескімоси, полінезійці, індіяни і т. д. Серед білої раси найчастіше пістряк цієї залози трапляється серед населення з малим відсотком подруж і народжень та рідшим кормленням немовлят грудьми.

Пістряк молочної залози трапляється у різному віці, але він дуже рідко появляється перед 30-им роком життя. Його розподіл по роках приблизно такий: він наявний у 5-10% у віці 35-40 років, 20% у віці 40-45 років, 32-55% у віці 50-60 років. Загально приймається, що чим хвора людина старша, тим пістряк росте повільніше, і тоді прогноза завжди краща, а в молодших віком — гірша. Пістряк цей має нахил дуже швидко розростатись і давати метастази в легені, кості, органи живота, мозок і т. д.

Починається цей пістряк наростом у залозі, який часто можна помітити, як згрубіння певного місця в грудині, що найчастіше дає себе відчути як „грудочка", безболісний опух в якомусь місці залози.

Такі нарости можуть бути невинними міхурцями, т. зв. цистами, можуть бути новотворами без злоякісних нахилів, але також можуть бути початком раку залози. Розпізнати їх якість у ранній стадії звичайними оглядинами грудини — часто неможливо. Щоб установити правильну діягнозу, хірург мусить взяти частинку такого опуху і піддати його мікроскопічному обслідові. Така процедура відбувається зразу ж під час операції: ще поки пацієнтка під наркозою, кусник наросту, що його вирізав хірург, пересилається до лябораторії, де патолог протягом 5-10 хвилин визначає якість опуху. Коли він не має познак пістряка, рану хірург зашиває, але коли знайдено сліди пістряка — тоді операція продовжується.

Звичайно робиться повну ампутацію молочної залози, часто разом з її довколишніми м'язами та іншими тканинами, щоб усунути всі можливі відгалуження пістряка. Операцій залози є кілька форм, і вони залежать від віку людини, положення пістрякового ядра в грудині, його величини, загального стану хвороби і т. д. Часто після операції залози застосовується н а є вітлювання рентґенівськими променями, бо більшість пістряків молочної залози вразливі на них, і коли є якісь ще невидимі залишки пістряка у віддаленій від залози тканині, то ці промені їх нищать.

В останніх роках в Америці почали вживати ще один метод виявлення пістряка молочної залози. Полягає він у тому, що хворій жінці роблять відповідні рентґенівські знимки молочних залоз, і вправний рентґенолог майже з певністю розпізнає опухи в залозі та визначає їх характер. Уже чимало жінок проходять такі оглядини рентґеном навіть при своїх звичайних річних оглядинах.

Найбільш успішне лікування пістряка, звичайно, ранньою порою, коли він ще малий і не дав метастаз у віддалеглі органи. Тому слідкування за всякими згрубіннями, рубцями, наростами чи новотворами в залозах — це основний метод. Власне, кожна жінка, починаючи від 30-го року життя, повинна кожного місяця сама перевіряти свої залози. Найкраще роботи це зразу ж після місячних функцій, коли залози дещо менше набряклі. При кожній підозрі, що в котрійсь із залоз є ненормальне згрубіння або якийсь наріст, при ненормальних виділинах із залози, при виявленні якоїбудь „грудочки" в залозі — необхідно негайно перейти лікарські оглядини, а коли треба, то й малу операцію. Усунення наросту потрібне завжди, навіть коли нема підозріння на пістряка, бо різні новотвори в молочній залозі переходять у рак, якщо там доволі довго залишаються. Тому, часто така мала операція видалення новотвору із залози необхідна не лише для того, щоб зробити правильну діягнозу, але також для забезпечення, щоб з цього наросту по якомусь часі не появився пістряк.

Проблема пістряка молочної залози така ж складна, як і всякого пістряка будь-якого органу, і раннє виявлення його та своєчасне лікування — це, покищо, єдиний спосіб забезпечити себе від трагічних наслідків. Пістряк же цієї залози набирає особливої ваги ще й тому, що його лікувати в задавненій стадії дуже важко і, власне, часто безнадійно. Можна називати різні роди пістряка молочної залози, ступені їх злоякісности, подавати чимало статистичних даних про способи лікування і т. д., які належать до дискусій у професійних кругах, але для кожної людини необхідно знати основне: пістряк молочної залози — це одна з найгірших форм раку, і слідкування за станом молочних залоз є важливим фактором у збереженні доброго здоров'я, а часто й життя.

Особливо часто і докладно повинні перевіряти себе жінки молодшого і середнього віку, бо пістряк залози в тому віці, як уже появиться, то швидко розростається. Все ж він надається до оперування і збереження життя є можливим, якщо все робиться своєчасно, без занедбань та довгих надумувань збоку пацієнтів.

Лука Луців

22 ДОПОВІДІ ПРО ІВАНА ФРАНКА

(6)

Автор кінчає р о з в і дку твердженням: „Іван Франко почав свою діяльність з вірою в духовий первень світу й життя і з такою вірою скінчив. З матеріялізму він узяв те, що відповідало його і д е а л і с тичному світосприйманню . . . і було корисне й потрібне в його суспільно-національній праці, а решту відкинув".

**

Проф. д-р Володимир Жила в розвідці „Образ Івана Вишенського в творах Івана Франка" (53-77) в першому розділі пише про „Монографію „Іван Вишенський і його твори", в другому про „Образ В и ш е н с ь кого у Франковій поемі", а в третьому — про „Подібності й різниці між обома образами Вишенського". Автор пояснив, що ця його праця — це частина надрукованої праці під заг. „Іван Франко як дослідник української церковно-полемічної л і т е ратури кінця XVI — початку XVII ст."

Автор ствердив, що Франко написав свою студію про Вишенського (Іван Вишенський і його твори, Львів, 1895, ст. 466) на основі „наполегливих студій над творчістю письменника". Франко вивчав перводжерела, давав їм оригінальне насвітлення. У своїй праці Франко оживив постать цього аскета-ченця.

В 1900-му році поет написав поему про Вишенського. В цій поемі видко й автобіографічний матеріял Франка, який в 1897 році пережив був важкий момент у зв'язку з написанням статті німецькою мовою про Адама Міцкевича та статті „Nieco o sobié samym", в якій було речення „Nie kocham Rusi". Поема „Іван Вишенський" — це „продукт переможної боротьби між почуванням і обов'язком".

Автор закінчив доповідь висновком: „Обидва образи Вишенського — це великі історично-літературні й мистецькі досягнення Франка".

**

Про особисті зв'язки Івана Франка з чужинцями інформує Осип Кравченюк (89-101). Автор на основі досі опублікованих матеріялів українських, чеських і німецьких подав відомості про особисті зв'язки Івана Франка з Франтішком Ржегоржом, Ченком Зібертом, Юрієм Полівкою, Адольфом Черним, Франтішком Глявачеком та з німцями: Вільгельмом Фрідріхом, Едвардом Енґелем, д-ром Ізидором Зінґером, Гайнріхом Каннером, Карлом Юнкером, Георґом Брандесом, К а р л о м Гльосі та ін. Окремий розділ присвячено зв'язкам І. Франка зі славним славістом Ватрославом Яґічем.

Автор кінчає свою статтю ствердженням, що досі відомі листи цих згаданих чужинців до Франка, але немає листів Франка до них. „Знаючи прізвища людей, що з ним Франко переписувався, нам слід би присвятити більше уваги відшуканню цих листів в архівах Відня, Мюнхену й ін. міст. І це ще одне завдання для нас на майбутнє.

**

Професор д-р Володимир Янів має кілька праць про українську родину, між ним і студію „Українська родина в поетичній творчості Т. Шевченка". До Франківського Збірника дав він розвідку „Українська родина в ранніх повістях Івана Франка" (103-134.) Тему обмежив автор до ранніх повістей письменника: „Петрії й Довбощуки", „Ґутак", Борислав сміється", „Boa constrictor" та „Захар Беркут", отже до тих повістей, що їх написав молодий Франко в роках 1875-1882 ,мавши 19-26 років.

Автор докладно аналізує родинне життя українців у вище згаданих творах, а в „Boa constrictor" і „Борислав сміється" ще й життя жидівських родин, щоб зробити порівняння з українцями.

Проф. Янів дав довше резюме своїх дослідів. Ось воно:

1. Святість подружжя українських родин та високе розуміння дівочої чести. У Франкових повістях „нема порушення подружної вірности за одним винятком, коли Дозя Калінська зраджує Андрія Петрія" (але ж вона полька!).

2. В українських родинах існує інтимний зв'язок батьків та дітей, і то у всіх суспільних верствах.

3. Інтимне родинне життя витворюється навіть у випадку приймацтва.

4. Любов батьків до дітей с и л ь н і ш е змальована у Франкових повістях, як гармонія між подругами. В „Петріях" маємо перевагу чоловічого елементу (натяк на патріярхат).

5. Центральна постать батька з дещо притемненими рисами матері, — „це єдине відхилення Франка від традиційного способу представлення української родини".

6. У Франка „любов не знає внутрішніх соціяльних границь . . . Інакше мається із національними різницями".

7. Українська родина в згаданих творах І. Франка — це мала родина, за винятком першої повісти.

Автор свідомий того, що для повного з'ясування його теми треба б доповнити його студію про українську родину у творчості Франка аналізами всіх повістей, оповідань письменника і його драматичної та поетичної творчости. Можливо, що тоді були б трохи інші висновки від тих, що їх автор зробив на основі аналізи самих тільки ранніх Франкових повістей.

Проф. Янів часто пише про „натуралістичні" твори І. Франка. В цій справі треба б згадати, що сам Іван Франко ніколи не називав своїх писань „натуралістичними", як це видко з його дискусії з Гр. Цеглинським. Франко пише дослівно: „На якій підставі... критик спершу назвав мене „одним із найвидатніших поборників натуралістичного напрямку в нашій літературі", а мої писання н а т уралістичними, . . . хоч я сам ніде й ніколи не називав їх такими" (ІІІ, ст. 433).

**

Мґр Леся Храплива розглядає тему „Іван Франко і діти" (ст. 135-148). Авторка стверджує, що Іван Франко був „незвичайно добрим, чутливим і ніжним батьком". Після того обговорює Франкові писання для дітей: казки, „Лиса Микиту", „Абу — Касимові капці" та „Коваля Бассіма", який, на її думку, „найменше дитячий" в порівнянні з двома попередніми, та „Дон Кіхота".

Авторка гадає, що такі оповідання, як „Грицева шкільна наука", „Шен Шрайбен", „Олівець" і „Отець гуморист" лиш „на половину оправдано вважати . . . творами для дітей". На нашу думку — це твори про дітей, а не „для дітей".

(Далі буде.)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 26-го до 30-го ТРАВНЯ 1969 РОКУ, НА СОЮЗІВЦІ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

11.

Звіт головного радного Степана Гавриша

(Продовження з попереднього числа)

Організаційна ділянка

В звітовому часі я був відповідальний за 9 округ, які разом начисляли 129 Відділів, а всі ці Відділи мали на день 31 грудня 1968 року 20,184 членів.

Тими округами були: Філядельфійська, Нюаркська, Пертамбойська, Джерзісітська, Пассейська, Балтиморська, Скрентонська і Вілкіс-Берська.

Згаданих 9 Округ здобули в звітовому році 1,214 членів, що є третьою частиною з загального здобуття нових членів 1968 року, що виносило 3,872.

ЗДОБУТКИ ПООДИНОКИХ ОКРУГ

Назва округи	Ч. В.	Здобу чл. 1968	Занято місце	Ч. чл. 1967	Ч. чл. 1968
Філядельфійська	39	528	1	7,390	7,440
Нюаркська	23	185	6	3,355	3,334
Перт-Амбойська	12	151	9	1,889	1,947
Джерзі-Ситська	11	126	11	2,314	2,327
Аллентавнська	11	88	14	1,401	1,388
Пассейська	6	47	22	1,088	1,095
Балтиморська	8	41	23	1,198	1,209
Скрентонська	10	31	26	736	722
Вілкіс-Берська	9	17	28	745	729
Разом	129	1,214		20,116	20,184

Крім поданих округ, за які я відповідав в цілости, я рівнож опікувався в першій половині року Округою Піттсбурзькою, яка начисляє 21 Відділів і здобула 167 членів та Округою Твердого Вугілля — Шамокін, яка рівнож начисляє 21 Відділів і здобула 111 членів. Не залежно від того, був у контакті з секретарями округ Нюйоркської і Нюгейвенської, де рівнож, допоміг здобути секретарям по добрій десятці нових членів.

Активність, як в округах, так і Відділах, була різноманітна. Були такі секретарі та відділові урядники, які докладали всіх зусиль для того, щоб в ювілейному році „Свободи" здобути якнайбільше членів, були такі, що пробували і мали добру волю, одначе їм не щастило, але на жаль були і такі секретарі, які взагалі не дбали про нових членів. Були також секретарі та відділові урядники, які все почувають себе покривдженими або ображеними, бо, мовляв, їм не полагоджено тої чи іншої справи, і за це нехай терпить УНС. Одначе це були одиниці, а назагал всі наші відділові урядники працюють віддано із ентузіязмом, й тому з великою приємністю та респектом згадую ці Округи, яких голови та відділові урядники докладали всіх зусиль, щоб не допустити до упадку членства у УНСоюзі, а навпаки збільшити його. Тими заслуженими Округами та союзовцями були:

Округа Пертамбойська — Василь Оріховський секр. 353 Відділу, здобув 50 членів, і тим самим зайняв перше місце на весь Нюджерзький стейт, Михайло Фединишин — секр. 155 Від. (26 членів); Михайло Захарко — секр. 349 Від. (26 членів); Тимко Бутрей — секр. 344 Від. (16 членів); Иосиф Ярема — секр. 372 Від. (10 членів). Тут слід згадати, що голова Округи Теодор Трензелюк доложив багато труду і часу, допомагаючи в праці секретарям своєї Округи.

Округа Філядельфійська: головний радний і організатор Іван Одежинський, який є головою 153 Від. (10 членів); Анна Хомин — секретарка 32 Від. (31 членів); Михайло Хомин — заст. секретаря 32 Від. (26 членів); інж. Михайло Нич — секр. 397 Від. (25 членів); інж. Тихон Тещук — секр. 422 Від. (21 членів); Константин Хільченковський — секр. 10 Від. (15 членів); проф. Володимир Басюк — секр. 424 Від. (14 членів); Михайло Мартиненко — секр. 245 Від. (12 членів); Ярослав Щербак — секр. 352 Від. (12 членів); Петро Щерба — 173 Від. (11 членів); Петро Тарнавський — секр. 375 Від. (11 членів); Осип Хома — секр. 383 Від. (11 членів); Дмитро Чук — секр. 321 Від. (10 членів); Катерина Ґордон — секретарка 347 Від. (10 членів); проф. Степан Шилкевич секр. 116 Від. (10 членів); Федір Петрик — секр. 362 Від. (10 членів); Іван Строчан — секр. 231 Від. (10 членів).

Округа Нюарк: Невтомний голова Округи і секр. 371 Відділу Юліян Баранюк (30 членів); Софія Оріхівська — секретарка 340 Від. (29 членів); Михайло Отрок — секр. 14 Від. (26 членів); Іван Іваник секр. 234 Від. (14 членів); Василь Салабун —секр. 76 Від. (12 членів); Анна Гнатюк — секр. 37 Від. (11 членів).

Округа Джерзісітська: Квітка Стецюк — секретарка 25 Від. (31 членів); Дмитро Дидик —секр. 170 Від. (19 членів); Михайло Жук — секр. 70 Від. (14 членів); Стелла Расн — секретарка 171 Від. (10 членів). Слід згадати і це, що довголітній і невтомний голова Округи Антін Шарай доложив багато зусиль, часу і труду опікуючись по батьківськи своєю Округою.

Округа Балтиморська: інж. Лев Блонарович основник і секр. 34 Від. в Річмонд, Вірджінія (15 членів); голова Округи і секр. 337 Від. дир. Емануїл Притула (13 членів); Адам Ціздин — секр. 55 Від. (12 членів).

Округа Аллентавська: голова Округи, організатор і секр. 147 Від. (34 членів); Анна Гарас — секретарка 47 Від. (25 членів); Стефан Колодруб — секр. 137 Від. (11 членів).

Округа Пассейська: Петро Головачук — секр. 42 Від. (33 члени);

Округа Скрентонська: голова Округи і секр. 406 Від. проф. Микола Мартинюк (11 членів); Іван Голик — секр. 123 Відділу (10 членів).

Щодо важніших змін в Округах належить згадати зміну голови Округи Пертамбойської, де на місце довголітнього голови Михайла Фединишина прийшов Теодор Тренцелюк, а в Окрузі Скрентон на місце голови Михайла Борика прийшов проф. Микола Мартинюк.

Якщо ходить про зміну на постах секретарів ,то такі були в Відділі 430 в Філядельфії, де на місце довголітного і заслуженого секретаря інспектора Иосифа Бакая прийшов Петро Палка. Рівнож належить згадати і злуку Відмісце Софії Оріхівської прийшла Стефанія Букшована і в Відділі 275 в Джерзі Ситі, де на місце М. Юркова прийшов Петро Палка. Рівнож нналежить згадати і злуку Відділів, яка наступила в Окрузі Скрентонській, де Відділ 403 злучився з 406 Відділом і Відділ 405 получився з 409 Відділом.

Багато часу в звітовому році я присвятив окружним нарадам та річним зборам по Округах. Самих Річних Загальних Зборів в Округах відбулося 10 а саме:

Округа Нюарк 25 лютого 1968 р., Джерзі Ситі 15 березня, Аллентавська 23 березня, Піттсбурська 30 квітня, Пертамбойська 7 квітня, Шамокінська 8 червня, Балтиморська 30 вересня, Вілкісберська 19 жовтня, Скрентонська 20 жовтня, Філядельфійська 24 листопада 1968 року.

Не менше часу треба було присвятити і Відділам, де секретарі вимагали технічної помочі, яку я радо уділяв по можности мого часу.

З великою приємністю згадую і це, що 1-го грудня 1968 року заложено перший Відділ УНС в стейті Вірджінія, в місцевості Річмонд, який одержав число 34, а патроном Відділу став св. Іван Хреститель. Ініціятором думки заложення того Відділу був молодий науковець та широковідомий шаховий чемпіон інж. Лев Блонарович. Йому належиться повний кредит за заложення того Відділу, а тому, що він є його секретарем, то є всі надії, що при його динамічній енергії, вкоротці він зістане союзовим „сотником".

З великим жалем та смутком у серці згадую передчасну смерть голови 219 Відділу в Нюарку славної пам'яти о. протоієрея Миколу Харищака, який був не лише ревним душпастирем, але рівнож союзовим та суспільно- громадським діячем.

Рівнож з таким самим жалем та смутком у серці згадую і передчасну смерть людини, яка повних 52 роки посвятила на працю для 83 Відділу ім. Івана Франка, а саме покійного Романа Карбівника. Він же ж був основником того Відділу ,першим його секретарем, а відтак, як голова, опікувався ним до останнього дня життя. Вічна слава і пам'ять тих двох заслужених союзовців хай залишиться між нами на завсіди.

Останнє, що належить згадати в звіті обласного організатора, є це, що в звітовому році, я здобув, або допоміг здобути 380 нових членів, а з того записав на своє конто 121 членів, а решту поділив між секретарів.

Знаю, що мої успіхи повинні були бути дещо кращі, але на жаль у звітовому році, я мусів піддатись операції, після якої був довший час нездібний до праці, а це вже відбилось на продукції нового членства.

Праця на пості голови Окружного Комітету Філядельфійської Округи:

Я вже раніше підкреслював у моїх звітах, що я є гордий з того, що можу очолювати ту Округу, яка є одною з найбільш активних у союзовій родині. Філядельфійська Округа об'єднує 39 Відділів, які є приналежні аж до трьох стейтів, а саме 30 Відділів належить до Пенсильвенійського стейту, 7 Відділів до Нюджерзького стейту і 2 Відділи до Делеварського стейту. Всі ці Відділи разом начисляють 7,440 членів.

Так як в попередних роках, так і того року, наша округа збагатилась новим Відділом а саме ім. Олега Ольжича число 32. Ініціятором і організатором того Відділу був п. Михайло Хомин, а технічну поміч дали головний радний Іван Одежинський і інж. Михайло Нич. Хрестини того Відділу відбулись в березні 1968 року. Головним кумом був заступник головного предсідника інж. Степан Куропась з Чикаго. В дні 31-го грудня 1968 р. той Відділ мав аж 148 нових членів. Секретарство Відділу є в руках молодої студентки університету панни Анни Хомин.

Філядельфійська Округа в звітовому році здобула 528 нових членів, і тим самим зайняла перше місце поміж усіми 30 округами союзової родини. З приємністю підкреслюю, що це вже четвертий раз на протязі 5 років та Округа заняла перше місце.

Члени Управи Окружного Комітету та наші Відділові урядники беруть активну участь у суспільно-громадському, культурному і виховному житті філядельфійської метрополії та околиць, як Трентон, Честер, Вілмінгтон і якраз тому живому контактові завдячуємо наші успіхи.

Як голова Округи я вдержував контакт з Відділами, допомагав де того вимагали відділові урядники, відбував засідання Управи, плянував працю, а кромі того, по можности часу, брав активну участь в різних зборах, імпрезах, бенкетах та суспільно- громадській праці. Рівнож був відповідальний за радіоавдиції які були передавані в суботи або неділі з радіостанцій п. Влавацької і п. Ганусей в Філядельфії, інж. Забродського в Честері і п. Самокіш в Трентоні.

Слід згадати і це, що як голова Округи, я був ініціятором свята в честь 75-річчя „Свободи" яке відбулося в неділю 24 червня на оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні заходом округ Філядельфійської, Шамокінської, Аллентавнської, Скрентонської і Вілкісберської. Свято це вдалось надзвичайно гарно, дало багатий моральний, а при тому матеріяльний зиск.

Коли згадую про успіхи Філядельфійської Округи, то аж ніяк не приписую собі в тому заслуги, а навпаки, признання, заслуга і моя щира подяка, належиться всім секретарям та відділовим урядникам, які своєю чесною і відданою працею піднесли Округу на перше місце.

Праця на пості секретаря 83 Відділу ім. Івана Франка

На вступі я згадав, що виконую обов'язки секретаря 83-го Відділу. На ділі, працю за мене виконував покійний Роман Карбівник, а по його смерті допомагає мені теперішній голова Мирон Карбівник і Петро Ткач. Відділ наш здобув в звітовому 1968 році 40 членів, займаючи друге місце в Філядельфійській Окрузі.

Реасумуючи мій загальний звіт на пості головного радного, обласного організатора, голови Округи та секретаря Відділу, я подав лишень в загальному це, що було зроблено, але я є свідомий того, що, помимо моєї найкращої інтенції та ентузіязму для праці, були й недотягнення, за які беру на себе вину.

В попередних роках під час річних звітів, я звертав увагу на це, що вже найвища пора ввести деякі зміни, або застосувати нову методу в нашій союзовій структурі. Я ставив на перше місце нашу молодь і тому пропонував звернути увагу на молодечі організації, діточі садочки, світлички та суботні школи, які є майже по всіх громадах, де є українські церкви та українські скупчення. Я твердив це раніше і далі твердж, що не лише організації, але й нації без нарибку — молоді та припливу свіжої крови, не мають майбутности і є засуджені на вимертя. Тому я був спонзором резолюції, щоб Союз уділяв 100 стипендій для студіюючої молоді і тим допоміг привернути увагу молоді до УНСоюзу.

Коли я прочитав в „Свободі" високе гасло „Лицем до молоді" то думав, що якраз в ювілейному році молодь відчує батьківське серце Батька Союза і одержить більше число стипендій, але і цим разом це не сповнилось.

Пані і Панове! Я є свято переконаний, що ми всі дорожимо Союзом, і всі хочемо запевнити йому майбутність, тому заподаю мої суґестії, а Вас прохаю їх проаналізувати і перевести в життя.

1) Закликаю звернути увагу на всі українські молодечі організації, діточі садочки та суботні школи і прийти їм з такою поміччю, яка б їх заохотила бути членами Союзу, а згодом працювати для нього на різних постах.

2) Пропоную, щоб УНС спонзорував безплатний побут по десятеро дітей на дівочому і хлоп'ячому таборах та курсах українознавства, які відбуваються кожного року на оселі „Союзівка".

На закінчення мого загального звіту ,почуваюсь до милого обов'язку цією дорогою зложити щиросердечну подяку всім головам Окружних Комітетів моєї території, всім секретарям та відділовим урядникам за їхню співпрацю та дружні відносини.

Рівнож щиро дякую голові Контрольної Комісії і почесному голові Філядельфійської Округи д-рові Володимирові Галанові за дружню співпрацю та поради, якими він мені завсігди служив.

Дякую рівнож і головному радному Іванові Одежинському за його співпрацю у союзовому й громадському житті.

Звіт головного радного Мирона Куропася

During the past year I represented the Ukrainian National Association on a number of occasions in a number of locales. My impressions and the results of each of these efforts is as follows:

(1) UYLNA Sports Rally (May, 1968) — My UNA representation at the UYLNA Sports Rally along with Messrs. Lesawyer, Jula, Snylyk, Mrs. Olek and Miss Dubas was largely perfunctory. The rally was pretty much like all the UYLNA Sports Rallies I have attended with the same "old faces" in attendance and the same round of banquet speechmaking. In contrast to the UYLNA convention, however, it should be mentioned that there were a large number of young people in attendance who, under the leadership of people like Joe Rodio of Ambridge, Pennsylvania, exuded the kind of enthusiasm and vigor which the UYLNA so desperately needs at this stage in their organizational history. We can be justifiably proud of the performance of our young UYLNA sportsmen at Soyuzivka last May.

(2) The Ukrainian National Festival of Canada — (August, 1,2,3). Along with Messrs. Zorych, Pucilo, and Hewryk, I traveled to the Ukrainian National Festival in Dauphin, Manitoba and discovered that the Ukrainian National Association was hardly known among the local populace. With the help of Miss Nadia Kostyshyn, we set out to cultivate dynamic contacts in the area and were fortunate to find Mrs. and Mrs. Walter Bialobzyski who welcomed us into their home and displayed a real interest in our organizational work. Returning to Chicago, I prepared a 20 page report of the Festival which was subsequently published in the Ukrainian Weekly and mailed to over 3,000 residents in the Dauphin area. In October, while representing the Education Research Committee in Winnipeg, I returned to Dauphin and enrolled both Walter and Mary Bialobzyski in the UNA. I have maintained contact with these wonderful people since then and today I can happily report that:

(a) the UNA will participate in the 1969 Ukrainian National Festival by providing a young dance duo from Chicago and through the organization of special commemorative Divine Liturgy at the Cross of Freedom near Dauphin in honor of our 75th anniversary. It will be an All-Canada affair and will take place at the site of the first Ukrainian divine liturgy in Canada celebrated by Fr. Nestor Dmytriw, a former UNA Supreme Secretary.

(b) Under the leadership of Messrs. Lesawyer, Zorych, Hewryk who visited with the Bialobzyskis, and later, with the great assistance of Mr. Didiuk who spent some time in Dauphin, our UNA branch there has been reactivated. The financial secretary of the re-organized branch is Mrs. Mary Bialobzynski.

(3) The UYLNA Convention (Labor Day Weekend) — Along with Mr. Joseph Lesawyer and Miss Ann Chopek I represented the UNA at the annual UYLNA convention. Quite frankly, I was disappointed. Compared to the Detroit and Toronto conventions, where youth seemed to be back in the UYLNA picture, the Philadelphia affair was sad. Youth was not only in the background but the youth that was there did not seem to exert any real impact on the proceedings. The 1968 executive board, for example, appeared to be going through the motions of leadership, lacking both inspiration and direction.

(4) The Illinois Fraternal Congress (March 13 and 14) —Messrs. S. Kuropas and Evanchuk and I attended the Illinois Fraternal Congress in Oak Lawn, Illinois. This was my first such congress and it proved to be one of my most rewarding experiences as a UNA Supreme Advisor. I learned that while other fraternals have problems similar to our own, they seem to have responded in a much more creative and energetic fashion which probably accounts for the fact that while some of them are surging ahead, we can't seem to get off the ground. Many other fraternal organizations switched to direct billing a long time ago and today do most of their business through full time field representatives who are professionally trained to serve the organization prior to their being sent into the field. I also learned that a special Financial Insurance Counselor (F.I.C.) training program is available either through home correspondence or through group sessions. There are three phases to this program (basic, intermediate, advanced) which is administer by the Research and Review Service in Indianapolis, Indiana. Compared to what we offer our prospective secretaries and organizers, this program seems to be far superior. I have enrolled for the basic course and while I have only completed the first few lessons, I find that I have benefitted tremendously. I urge our Supreme Executives to consider this program in their future educational efforts with the aim of deviing some happy combination between what the FIC program has to offer and what our Ukrainian-oriented sales personnel will need to move our product. Only in this way will our organization become more professional in its approach to fraternal insurance.

I had hoped that some consideration would be given to our youth during our 75th Jubilee year. With this in mind, I suggested to Messrs. Lesawyer and Dragan that the UNA sponsor a national dance contest with cash prizes for 1st, 2nd and 3rd place winners. Our young people are very interested in Ukrainian dancing and it was my feeling that such an event would provide an incentive to preserve this precious folk art of ours as well as indicate our sincere interest in youth. I was told that our Jubilee activity would be the opera Anna Yaroslavna and that a national dance competition would be considered. At this point, I wish to reiterate my conviction that such a youth activity should be seriously considered by the UNA Supreme Executive. It is my feeling that this should become an annual event.

As in the past, I have continued to strive for a Midwest Soyuzivka in the Chicago area, despite a certain reticence on the part of certain members of the Supreme Executive to act in this matter. I is my understanding that ALL LEGAL OBSTACLES have been removed and that the only possible explanation for a continuation of the status quo is the inability of our organization to satisfy the needs of its membership. I am confident that this is not the case and that we shall have our Soyuzivka in the Midwest before the next convention.

Since this is our last session before the convention, let me conclude my report by thanking all of you for the guidance and cooperation you have given me during my second term as a UNA Supreme Advisor. It's been a pleasure working with you and while I may not have agreed with some of you on a number of issues, I have always believed that the good of the Ukrainian National Association was as important to you as it has been to me. Thank you.

Звіт головного радного Василя Дідюка

Славний діямантовий ювілей 75 річних, довгих і плідних, хотяй і нелегких років праці, одної з найстарших і найбільш для української спільноти заслуженої суспільно-громадської і братсько-запомогової „заморської твердині" — Українського Народного Союзу, наповняє нас гордістю, що власне нам визначила доля бути його учасниками, та зібравшись на чергових наших річних нарадах, не тільки звітувати, але також плянувати. Хай велика буде честь і вічна слава тим першим трудівникам-піонірам, що на чолі з о. Грушкою, поборюючи всі труднощі тодішних початкових умов, зуміли поставити на сторожі слово, „Свободу" яка згуртувала у рядах УНС розсіяних синів і дочок свого народу в Америці і Канаді. Здорове зерно впало на плодучу ниву і створило народну організацію. Діти одного народу віднайшли себе в рядах УНСоюзу і відновили у своїх серцях любов до своєї віри і свого народу. І як на рідних землях народ пішов за „Матірю Просвітою" так тут, в Америці і Канаді пішов він за „Батьком-Союзом". Ця коротка згадка про тих „перших" нехай буде для них китицею квітів від тих, що вже пізніше вступили у їх сліди, щоб розпочате діло продовжувати, розвивати і укріплювати. Ювілейні святкування розпляновані на цілий рік та вже проходять у багатьох місцях Америки і Канади. Доложім всіх сил і старань, щоб діямантовий ювілей УНС, став могутнім та гідним відзначенням для його основників. Вже сам факт, що до складу ювілейного комітету входять найвизначніші представники: політичного, церковного, суспільно-громадського і наукового життя обох країн, яких ласкаво очолив Первоєрарх Української Католицької Церкви, Великий Ісповідник Віри, Їх Блаженство Кардинал Кир Иосиф, яскраво підкреслюють, що таким він буде. Ця велика подія, це не тільки ювілей біля стотисячної громади членів УНС, але цілого нашого суспільства, що напевно відібється великим відгомоном і поміж нашими братами на рідних землях. Однак побіч всего мусимо бути переконаними, що найкращим вшануванням пам'яті наших піонірів-основоположників, це невпинний ріст розпочатого ними діла. Тому ювілейні святкування не тільки приносять нам честь, але також великий і відповідальний обов'язок, який заставляє нас до основного передумання, обговорення і розплянування дії.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Звітуючи за пророблену минулорічну організаційну працю в загальному, мушу сказати, що була вона великою і многогранною, а при тім нелегкою. Найбільшою однак журбою був організаційний відтинок, що і є основою нашої праці. Базуючись на громадському досвіді минулого і теперішнього мушу ствердити, що буде вона успішною тоді, коли вкладається в неї все своє знання, досвід, енергію й любов. У нашому випадку пов'язання організаційної праці УНС, з життєвим забезпеченням, приходить нелегко. Однак послідовно-систематичне пов'язання всіх елементів, та все нові методи праці, дають можливість труднощі поборювати і завдання виконувати. Найкращий цього доказ, що вже під ряд четвертий рік вдається мені задержати першенство в організаційних досягненнях. У мойому випадку організаційна праця пов'язана не тільки, як: головного радного, обласного організатора, голови розлогої Торонтонської Округи, а навіть голови 407 відділу, тому мій звіт може і недокладно буде розмежовувати окремі „департаменти" хоч союзова праця є одним цілим і нерозривним. Мені як головному радному і обласному організаторові дуже часто і багато разів треба було обговорювати союзові проблеми з заступником головного предсідника дир. Б. Зоричом, а при нагодах з головним контролером мгр. І. Гевриком, головним радним Д. Попадинцем, головою Ніягарської Округи Всеч. о. М. Блаженком, постійними організаторами П. Дяковим, Є. Омельченком, П. Дубасом і зокрема постійною організаторкою панею С. Куцою в Торонті, яка своєю активною і відданою працею для УНС, вже кілька років під ряд є в передових рядах поміж нашими організаторами. Сталі відвідини відділів, зустріч з секретарями, членами управ і союзовим активом, давали мені змогу не тільки допомагати їм у приєднюванні нових членів, але також активізувати їхню працю на місцях, держучи з ними сталий і безперервний зв'язок.

Хоч теоретично я є обласним організатором для Східної Канади, Онтаріо і Квебеку, то у звітовому році на при доручення Головної Екзекутиви, мені як головному радному прийшлося аж три рази відвідати простори Західної Канади, що увінчалося повним успіхом дальшого росту УНС. Вінніпеська округа збільшуюши свої ряди новими членами, одним повним відділом і одним відновленим, з добре понад 200 новими членами, стала Округою-першуном та виконала своє завдання в організаційній ділянці на 150%. Перший раз відвідав я Західну Канаду по 9-му Конгресі Українців Католиків з участю Їх Блаженства Кардинала Иосифа у червні в Едмонтоні відвідуючи: Едмонтон, Калґари, Форт Віллям. Другий раз по 9-му Конгресі Українців Канади у Вінніпезі до: Едмонтону, Саскатуну, Ріджайни, Калґар, Мус Джов, Гефорд і інші. Третя моя поїздка була спрямована до: Ріджайни, Калгар, Дауфину і Едмонтону. Результатом її було повне відновлення відділу у Дауфині, підшукання там нового секретаря п. Процюка та побільшення його кількома новими членами. Побіч деяких справ зв'язаних з Українським Фестівалем

(Продовження на сторінці 4-ій)

Звіт головного радного Василя Дідюка

(Продовження зі сторінки 3-ої)

і нашими ювілейними святкуваннями, навязав там певний зв'язок для проведення організаційної кампанії зарав таке по закінченні, цьогорічного там Фестівалю і наших союзових святкувань. У Ріджайні було зорганізовано новий відділ ч. 421 ім. Св. Атаназія. 60 членів - основників зокрема уродженців Канади у більшості визначних професіоналістів, бизнесменів. Уважаю це одним з найбільших досягнень УНС, коли врахувати, що стався немов пролом у думані нашої молодої ґенерації, яка на жаль про УНС знала дуже мало і до нього не тяготіла. Відділ очолив інж. М. Герасимчук, а секретарем став визначний громадський і політичний діяч, двічі посол до саскачеванського парляменту, теперішній суддя Б. Корчинський. Перебуваючи на заході я нав'язав зв'язки де можна б при найближчій нагоді підготовивши до цього грунт організувати нові відділи. Такими місцями є: Сіфтон, Роза, Пайн Рівер в Манітобі, Айтун, Йорктон, Монт Мартре, Вілярд у Саскачевані, Едмонтон (баптиська громада), Калґарі, Ред Товн, Летбрідж у Алберті. Словом у Західній Канаді є величезні і невичерпні можливості росту і розбудови УНС.

Побіч цих довших організаційних поїздок, постійними хоч і коротшими були відвідини відділів, делких по кілька разів як: Кіченер, Гамилтон, Ґалт, Ґвелф, Сен Кетеринс, Сарнія, Чадам, Брендфорд, Лондон, Ошава, Монтреаль. Брав участь в Окружних зборах Монтреальської і Ніяґарської округ. Відбув кількаразові принагідні зустрічі-наради з головним предсідником И. Лисогором, головним касиром П. Пуцилом, головним секретарем д-р Я. Падохом, гостем на наші ювілейні святкування першим заст. гол. предсідника інж. С. Куропасем, та гостем на наші Окружні Збори головою головної контрольної комісії др. В. Ґаланом. На цих зустрічах обговорювано союзові справи і проблеми. Велику увагу присвячувано відділам у самому Торонті. Тут відбуто чотири ширші організаційні сходини. У Торонті і околиці особисто відвідав я сотки наших родин, які за своїм сталим адресарем маю під опікою та поміж ними організую нових членів. До організаційної праці належав і сталий зв'язок з Головною Канцелярією та окремими членами Екзекутиви. Обіжники, письма, листи і телефони, це неофіційна „канцелярія" яку і невизнають і неконтролюють, мусить полагоджувати цілий ряд справ. Кожний мною зорганізований член, хоч і приділений до котрогось із відділів, часто не розбираючись початково у нашій організаційній структурі, звертається до свого організатора з кожною часто навіть і дрібною справою. Тому течки письмових кореспонденцій наладовані копіями писем, відповідей, закликів, вияснень, привітів, побажань ітп. Сотки місцевих телефонів, трохи менше позамісцевих, виступи на різних громадських зборах чи сходинах, пресконференцій, відвідини визначніших особистостей церковного і громадського життя, виступи по радіо, інтервю з представником СБС поетом Б. Мазепою в Едмонтоні для передачі його в Україну, все це спрямоване на більшу активізацію і популяризацію УНС, з метою кращих його організаційних досягнень. Багато часу і журби присвячувано малим і неактивним відділам. Докладно обмірковувано можливості і доцільність їхніх злук. Немаловажною була справа підшукування молодих і надійних секретарів і організаторів місцевого і обласного значіння. Організаційний вишкіл і допомога секретарям проходила різними напрямками. Кожні особисті відвідини відділу, були получені з інформаціями і практичними порадами. Переведено одноразові теоретично-практичні курси в Едмонтоні, для двох відділів, присутніх 12 осіб, Калґари, 10 осіб. Влаштовано перші і під кожним оглядом вдалі відзначення 75-річчя „Свободи" і УНС в Торонті. Понад 300 осіб брало участь у Торжественній Службі Божій, яку відправив Преосвященний Владика Кир Ісидор та опісля у ювілейному бенкеті з мистецькою програмою. Так підчас Служби Божої, як і на бенкеті Преосвященний Владика виголосив дуже гарні і відповідні до хвилини проповіді, підкреслюючи великі заслуги УНС для нашої Церкви і українського народу. Головну Екзекутиву УНС репрезентував перший заст. головного предсідника інж. С. Куропась, який мав головну промову. Побіч нього з численними особистими привітами виступили представники богатьох організацій і преси. Про працю і діяльність наших союзових клітин дуже часто писав я не тільки до „Свободи" але також і до нашої місцевої канадійської преси. Вперше ця преса помістила дуже прихильні відгуки із наших ювілейних святкувань. Тісно пов'язаний з „Свободою" як її кореспондент, при кожній нагоді организування нових членів, вияснював і заохочував також ставати її передплатниками і читачами. У минулому році приєднано 52 нових передплатників для „Свободи" і 7 для „Веселки". Колонка „Вісті з Торонта" здобула собі вже повне право громадянства та знаходить добрі і позитивні відгуки у нашій громаді, чим сприяє дальшій популяризації доброго імені УНС. Це тільки здебільша те що на протязі року у цій многогранній організаційній ділянці було зроблено і про що звітувати було треба. Закінчуючи можу сміло ствердити, що були успіхи, які не приходили з різних причин легко. Були і недоліки. З успіхів будемо дальше брати добрі приклади. Недоліки і трудноці будемо старатися поборювати і неповторювати. Однак збільшення в цьому році нашої союзової родини на 234 нових члени з досить високою сумою забезпечення, не враховуючи і тих мною підготованих, що були записані на окремих секретарів-організаторів, дає мені повну і моральну сатисфакцію добре виконанного завдання. Це робив я не для себе, це роблено для УНС, для нашої громади. Думаю, що і в будучому а зокрема у цьому ювілейному році постараюся виконати у міру можливості свої завдання ще краще, що б бодай у малій частині відзначити і вшанувати будівничих УНС.

ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ

Характер нашої організації вимагає від кожного її працівника, не тільки громадського вироблення, але також і активної громадської праці, якщо має бути він добрим пропагатором і репрезентантом її дії. Моя активна громадсько-суспільна праця незмінно проходить у багатьох наших суспільно-громадських, церковних, професійних, культурно-освітних і інш. організаціях, товариствах установах. У праці головного радного і обласного організатора який часто зустрічається з людьми у різних обставинах, репрезентація УНС належить до важливого і відповідального завдання. Приналежність наших відділів у канадійських організаційних обставинах до КУК, заставляє нас брати в ньому активну участь. Там сходяться різні організації, вирішуються загально-громадські справи. Маючи це на увазі я все був активним представником нашої організації. Приїзд Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа до Канади, та перші відвідини його Торонта а опісля на 9-тий Конґрес Українців Католиків в Едмонтоні, забрав нам богато часу і уваги не тільки у підготовчих працях але також і активній дії. УНС з цієї великої нагоди відбув своє наздвичайне засідання з участю Їх Блаженства. Я додатково брав участь у величному бенкеті в Його честь з іншими членами Головного Уряду разом із головним предсідником. З іншими також членами Головного Уряду з Канади брав я активну участь у Конгресі Українців Католиків в Екмонтоні. Участь у 20-ю СУМ, Святі Весни, Святі Молоді, виступи із святоріздвяними і новорічними побажаннями на радіопрограмах „Пісня України" і Шарвана з Бофало. Участь у торжественних відмічуваннях 20-річчя Торонтонської Епархії, та 9-му Конгресі Українців Канади у Вінніпезі. З цієї нагоди там відбулася також окрема союзова нарада з цілої Канади з участю головного предсідника И. Лисогора і головного радного з Чікаго проф. М. Куропася. Участь у 75-річчя „Свободи" на Союзівці, Сен Кетеринс а опісля повна підготовка і проведення ювілейних відзначень „Свободи" і УНС в Торонті. Участь у відзначуваннях 20-річчя „Гомону України", 70-річчя громадської і наукової праці проф. др. Є. Вертипороха, та величавому відкриттю найбільшого Українського Дому організацій ВФронту в Торонті. Відмічення праці Осередку СУМ у Скарборо, та бенкет з нагоди Ювілейного Зїзду-Конференції ЛВУ. Підчас моїх організаційних поїздок був учасником Свята УПА в Монтреалі і Едмонтоні, брав участь у 25-річному ювілею Української Кредитової Спілки. Цілий ряд зустрічей з визначними церковними і світськими провідниками як: Митрополит Максим, Владики: Ніль, Ісидор, Андрей, Президент КУК о. мітрат др. В. Кушнір, дир. КУК др. Я. Кальба та другі члени Президії КУК. Відвідини у Головній Управі Братства Св. Миколая у Вінніпезі, та Інституті ім. Могили і ім. Шептицького у Саскатуні, а тамже і Славістичний відділ Університету, та завершенням відвідин Владики Андрія (православний) в Едмонтоні. Новорічні привітання для Торонтонського Владики Кир Ісидора, делегація до мейора міста з нагоди проголошення Українського Дня-22 січня, окремі пресконференції, як представника „Свбоди", додаткова участь у різних інших, громадсько - організаційних імпрезах як: свячене, куття, виступи з окремими доповідями, панелі і тп. і всюди приходилося заступати УНС з повною свідомостю відповідальности свого становища головного радного. Де неможливо було взяти особисту участь висилано письмові привіти. Було б дуже тяжко перечислити всю громадську працю, а прямо неможливо охопити репрезентаційну, що часто випливає несподівано, як кажуть на кожному кроці. Сказане, щераз підчеркує як багато треба працювати для громади, а через неї для УНС та для цілої нашої спільноти.

СПОСТЕРЕЖЕННЯ, ВИСНОВКИ, ЮВІЛЕЙНІ ДУМКИ . ПЕРСПЕКТИВИ

В Канаді маємо 60 Відділів УНС майже в усіх її провінціях, з приблизно 9.000 членів. Ще далеко ми не використали всіх можливостей у дальшій розбудові, зокрема коли йдеться про Захід Канади. На більш як півміліонову під кожним оглядом добре зорганізовану і національно свідому українську громаду в Канаді, число членів УНС, абсолютно замале. Щоб не псувати настрою ювілейного часу, не збираюся в цьому звіті дошукуватись причин. Є їх дуже багато. Однак факт залишається фактом з яким мусимо рахуватися. Тому коли дійсно ми дорожимо ростом УНС в Канаді, мусимо багато дечого змінити так у способі, як і підході. Це, що можливо навіть було добрим тому 10-15 років, сьогодні вже немає навіть примінення. УНС став загально-суспільною, громадською і соборницькою установою, власністю всіх українців без огляду на час їхнього членства, приїзду до Америки чи Канади, уродження, віровизнання і політичних переконань. Хто хотівби бачити УНС інакшим, робить кривду собі і цілій нашій громаді. Поставлена нами мета дійти до 10 тисяч членів в Канаді в ювілейному році, це реальна річ, як, що до цього приступлять всі спільно, наші союзові працівники: секретарі, організатори і фахово підготовані обласні організатори. На них мусить бути звернена спеціяльна увага. Ще є богато місць у Канаді з великим скупченням наших людей, які відчувають потребу мати у себе зорганізований відділ УНСоюзу. Вправді великі простори Канади не все сприяють організаційній праці, однак поділивши їх найменше на три округи, з обласними організаторами, можемо виконати цю працю. В Едмонтоні повинен постати організаційний осередок на Захід Канади, аж по Ванкувер. З ювілейним кличем „Лицем до молоді"... мусимо знайти до неї доступ. В цьому випадку у Канаді ми маємо також великі завдання і можливості. Здається у цьому напрямку зробили добрий початок, зорганізуванням такого першого відділу уродженців Канади в Ріджайні. Заява о. Лужного, що подія ця має історичне значіння у розбудові УНС, молодшою ґенерацією, свідчить про дорбу її волю як, що знайти до неї правильний підхід. Коли б і надальше вдалося нам продовжувати у тому напрямку нашу працю, можемо бути певним, що будучність росту УНС запевнена, Конечним є впорядкування адміністраційно-репрезентаційного відтинку так перед урядовими чинниками, як і перед нашими співгромадянами, придбанням відповідного Союзового Дому, де побіч можна б також розгорнути клюбову працю нашого членства, а молоді дати змогу не тільки гуртуватись там, але також плекати товариську і спортову діяльність. Безперечно, що дальшим логічним продовженням розпочатої так праці, було б придбання канадійської „Союзівки". У наявності конкуренційних змагань, конечним посилити пропагандивну ділянку так живим як і друкованим словом, радіо, преса. Великий попит є на так звані „морґеджові поліси". Варто б обміркувавши і підготовивши цю справу увести такий рід поліси.

ЗАКІНЧЕННЯ.

З переконанням добре виконаного завдання у минулому році, кінчаю свій звіт. Тішуся тим, що було зроблено доброго і позитивного. Журюся і сумую, що не зроблено далеко більше. Кінчаючи хочу висловити повне признання і подяку всім, що на протязі року виявляли повну співпрацю та виконували своє завдання якнайкраще. Це в першу чергу відноситься до великої і ідейної громади наших секретарів і організаторів, членів управ відділів, конвенційних делегатів, членів Окружних Комітетів, та людей доброї волі, які працю для УНС уважають милим і почесним громадським обов'язком. Зокрема, щиро дякую всім тим, які підчас моїх частих організаційних відвідин в усіх частинах Канади, з щирим переконанням співпраці допомагали мені у моїх нелегких організаційних завданнях. Жалую, що з причину часу і місця не зможу назвати кожного з них поіменно. Маю переконання, що цей, вже передконвенційний рік, буде ще кращим і вірю, що число 10 тисяч буде осягнене і помільшене на славу і добро української спільноти в Америці і Канаді, та цілого поневоленого але нескореного українського народу.

Звіт головного радного Володимира Запаранюка

Мій звіт з праці в минулому 1968 році на пості головного радного УНСоюзу складаю в третє. Звіт обіймає три ділянки праці; головного радного, голови союзової округи і секретаря 484 Відділу УНСоюзу в Ютиці.

Як головний радний, я виконував все, що було доручено мені Головною Екзекутивою УНСоюзу. І так, 7 квітня 1968 р., а відбув річні союзові окружні збори в Джансон Ситі, разом з головним секретарем п. д-ром Я. Падохом. Господарем зборів був 21 Відділ на чолі з його секретарем п. Іваном Бараником. Першого червня ц. р. репрезентував я УНС на другому з'їзді Гуцульщини в Боффало. Другого червня узяв участь в союзових окружних зборах Тройської Округи, які відбулися в Амстердамі, Господарем зборів був 266 Відділ на чолі з пп. Д. Олійником та В. Труфином. На цих зборах мені припала честь бути їх предсідником. На зборах був присутній головний секретар п. д-р Я. Падох. 16 червня 1968 р., узяв участь разом із усіми головними урядниками УНСоюзу в урочистостях - вітанню Блаженнішого Верховного Архиєпископа і Кардинала Їх Еміненції Иосифа Сліпого, в готелі Роял Йорк в Торонті. Ці незабутні хвилини збережуться в моїй пам'яті на ціле життя. 14 - 15 вересня був я присутним на ювілейнім святі з нагоди відзначення 75-річчя появи часопису Свободи, яке відбуловя на Союзівці, в Керґонксон.

Тогож самого місяця 28 вересня узяв я участь в союзових окружних зборах Відділів УНСоюзу Тройської Округи в Вотераліт, як відпоручник Головної Екзекутиви УНСоюзу. Наступного дня 29 вересня відбув окружні збори в Ютиці, з участю заст. голов, предсідника п. Володимира Сохана, Господарем зборів був 484 Відділ на чолі з пп. Володимиром Кропельницьким і Іваном Бекерським. Після зборів ми побували на бенкеті української православної церкви Чесного Хреста в Ютиці, який відбувся з нагоди празника ів честь присутного Владики Мстислава. 26 жовтня разом з заст голов. пресідника п. Володимиром Соханом ми взяли участь у союзових окружних зборах Рочестерської Округи в Рочестері.

Праця головного радного не має початку, ані кінця. Все залежить від Головної Екзекутиви УНСоюзу, які обов'язки наложить на голоаного радного. Всі обов'язки я зиконував згідно з порученням Головної Екзекутити УНСоюзу.

СОЮЗОВІ ОКРУГИ ЮТИКА-СИРАКЮЗИ І ТРОЙ, Н. Й.

Як повище сказано, 7 квітня 1968 р., відбулися союзові окружні збори в Джансон Ситі і на них я був переобраний на голову Комітету Відділів УНСоюзу Округи Ютика-Сиракюзи. Ця округа розкинена на досить великому просторі, з невеликими містами як; Обирн, Бінґгамтон, Геркімер, Горнел, Джансон Ситі, Елмайра, Літл Фолс, Ром, Сиракюзи, Фултон і Ютика. Тому, що при найбільшім зусилі важко на цьому обширі вдержати особистий зв'язок з Відділами, дуже часто приходилося вдержувати зв'язок звичайними і обіжними листами, а найбільше телефоном з секретарями Відділів.

З початком 1968 року, округа нараховувала 2,639 членів. Нажаль з кінцем того ж року, округа мала всього 2,582 членів; мимо того, що в окрузі було зорганізовано 80 нових членів, округа втратила 57 членів. Найбільшої втрати зазнав 38-мий Відділ в Обирн., бо втратив аж 31 членів. Натомість 283 Відділ в Обирн зріс на 6 членів. Страта членів, це річ природна в забезпеченевім ділі, головн у Відділах, які існують понад 50 років. Багато старших членів вмирає, або відходять з виплаченими грамотами й тим самим перестають платити членські вкладки за своїх дітей чи внуків, а їхнє місце часами немає ким заступити. Також дуже часто немає кому заступити старших і вже немічних відділових секретарів, які не вив'язуються із своїх заадань, при чому терпить УНСоюз.

Завдяки п. Катерині Ґотман, членки 484 Відділу УНС, яка є одночасно й дикторкою української радіо-програми в Ютиці та п. Івана Пиндуса секретаря 39 Відділу УНс, який є керівником української радіо-програми в Сиракюзах, було зорганізовано два платні союзові радіо-оголошення в Ютиці і Сиракюзах. Ці оголошення слухали не тільки українські жителі Ютицько-Сиракюзякої Округи але й сусідні союзові округи мали великий відгомін неред українського населення, але нажаль ці оголошення не використали, як слід, місцеві відділові секретарі.

На цьому місці нехай буде мені вільно подякувати всім урядникам, а головно секретарям тих Відділів, які співпрацювали зі мною в користь Округи і цілого УНСоюзу. Зокрема дякую піонерові й почесному голові Округи п. Іванові Пігулякові, п. Олександрові Шмокалюкові та п. Іванові Пиндусові урядникам 39 Відділу в Сиракюзах за їхню гормонійну співпрацю.

Також не менша подяка належиться голові Тройської Округи п. Павлові Шевчукові та всім урядникам і секретарям Відділів Округи, які були зі мною і які приємно зі мною співпрацювали, як зголовним радним УНСоюзу.

СЕКРЕТАРСЬКА ПРАЦЯ 484 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ В ЮТИЦІ, Н. Й.

Відділову секретарську працю може оцінити тільки довголітний відділовий секретар. Обслужити чотири з половиною сотні членів, це повні руки праці, яка забирає майже увесь вільний час від щоденної заробіткової роботи. Праця у Відділах вимагає постійної активности. Щоб мати постійний зв'язок з членством є необхідним брати живу участь у суспільно - громадських, церковних і політичних організаціях. В минулому році, я брав участь у президентських виборах,, в льокальнім комітеті за вибір президента Ричарда М. Ніксона та в комітеті Нюйоркського Стейту.

Я невимовно вдячний урядникам 484 Відділу пп. Володимира Кропелницького, голові Іванові Богданові Смирекорд. секретареві, як також о. парохові Богданові Смикові, делегатові 26-ї Конвенції, за їх співпрацю для добра 484 Відділу і УНСоюзу.

ЗАКІНЧЕННЯ

На закінчення мого звіту, дозволю собі підкреслити, що цьогорічні наради Головного Уряду УНСоюзу мають особливе значення, бо відбуваються на переломі 75-річчя УНС. Коли проаналізувати це 75-річчя видно скільки зробив УНС, за цей, порохом притрушений час, для добра для членів і української спільноти в ділянці братньо - допомоговій, культурно - освітній, молодечо - виховній і визвольній. Але на цьому ще не кінець. Ми сьогодні не можемо дозволити, щоб УНС спочив на лаврах у своє 75-річчя. Поперше, перед нами ще велике завдання: дійти до сто - тисячного членства. Подруге, перед УНСоюзом ще великі не здійснені завдання, які започаткували наші піонери 75-літ тому, а саме: „Об'єднати в УНСоюзі всіх українців, звідкіля вони не походили би і де б вони не жили", на просторах Америки чи Канади. На мою думку, цьогорічне гасло: „Звернімось лицем до нашої молоді, нашого майбутнього, є дуже влучне, бо вони є одностайно й пошаною для піонерів - основоположників, і здійсненням їх заповіту.

Може й тому 26-та Конвенція УНСоюзу влучно підібрала склад Головного Уряду, різного віку і стажу, різних місць народження і міжних віровизнань. Ось оглянь мо довкола на наш стіл спільного засідання й побачимо сивиною покриті голови неструджених піонерів, роджених вже на цьому контененті союзових ентузіястів й два десятки років тому прибулих на цей континент діячів, які всецідо віддалися праці в користь УНСоюзу.

Такі події, як 75- річні роковини найстаршого українського щоденника „Свобода" і найстаршої усниьки Уінського щоденника „Свобода" і найстаршої установи У-припала честь працювати для обох ювілятів, на пості радного я особисто вдячний делегатам 26-ої Конвенції. які вибрали мене на цей відповідальний пост. В міру моїх можливостей я виконую свої завдання для добра УНС так, як прирік делеґатам минулої Конвенції УНСоюзу.

Звіт головного радного Дмитра Попадинця

Судьба призначила мені стати головним урядовцем великої союзової громади на останній Конвенції і ось вже в третє засідати і радити над справами УНСоюзу. Це відповідальний і почесний обов'язок, зокрема в цьому ювілейному році. Нам довірено стерно корабля, яке кермує УНСоюзу вже 75 років по несподійних морях крізь дві світові війни, затяжної депресії тридцятих років та менших і більших рецесій після останньої війни. А на наш корабель навантажено національно - культурний, моральний і матеріяльний здобуток т р ь о х еміграційних поколінь на цім північно-американськім континенті. Благословенною і щасливою виявилася ідея редактора Свободи о. Григорія ГРУШКИ і дія шамокінських піонерів-вуглекопів, що здійснила організацію установи, яка на протязі трьох поколінь гідно і чесно відстоює провідну стійку на сторожі нашого національного добра в ЗСА і Канаді і реаґує на всі прояви життя рідних братів і сестер за широким океаном, на нашій, такій далекій, а близькій УКРАЇНІ. Головний Уряд на чолі із Екзекутивою УНСоюзу і Свобода були все з народом своїм тут в країнах поселення і там на Україні в днях слави і горя та все були готові нести моральну і матеріяльну поміч тоді, коли було її найбільш потрібно.

І на долю нашої ґенерації припало ще більше обовязків всесторонньої допомоги браттям і сестрам на Україні, відстоювання їхніх людських і національних прав від загарбників.

На річних засіданнях Гол. Уряду в минулому ми розглядали звіти членів Головної Екзекутиви та завваги членів Гол. Контр. Комісії до поодиноких секторів діяльності і загально до цілости справ - аґенд, цієї організаційно найчисленійшої і матеріяльно найсильнішої установи. При тому ми намагались встановити дійсний стан поодиноких секторів з їх позивами і неґавивами та знайти засоби для їх покращання.

Цьогорічні наради членів Головного Уряду, на передодні XXVII-ої Конвенції мають особливе завдання розробити заходи в повній організаційній ширині і глибині, щоб гідно зустріти, тих що обрали нас, делегатів на Ювілейну Конвенцію новими здобутками і досягненнями. всесторонньої діяльности.

Мені, як членові Головної Ради, голові Окружного Комітету Відділів і голові 434-го Пластового Відділу в Монтреалі, вже втретє приходиться звітувати про працю пророблену мною, моїм відділом і моєю округою. В першому році, ми: цебто я, мій відділ і моя Округа тріюмфували, як чемпіони членської кампанії, за яку заслужено були ми відзначені. Тоді ми здобули були около 250 нових членів. Минулого року, ми з трудноцами вдержали попередній організаційний стан, а цього, звітного року, ми обнизили стан членства в окрузі на 42 члени. Причини послаблення організаційної активности ми знаємо і спробуємо цього року відзискати втрачене число членів. Ці причини будуть між іншими обговорювані в подробицях на цьогорічнім засіданні Головного Уряду. Вперщу чергу, ми повинні вміти передбачувати і плянувати в далечінь. Не слід дораджувати грамот Е-20, що сталось двадцять років тому, бо це привело нас до організаційної кризи тепер.

Моя громадська активність на терені метрополітального Монтреалу була є й буде замітною, бо сорок років безперервної праці на рідних землях, в переходовому таборі та понад 20 років в Монтреалі, дали мені стільки національно-громадського і організаційного досвіду, що маю змогу виконати кожне завдання, при співпраці і обовязковости членів управ поодиноких організацій, установ чи доривочних комітетів. За мною вже 20 років і союзової праці, і то організаційно-керівної, в 473-му а відтак в 434-му відділі та від 1953-го року в Окр. Комітеті Відділів УНСоюзу.

Ми свідомі того, що наші друзі союзовці зі ЗСА повяують свої надії на великі організаційні можливості в Канаді, і ми маємо свої надії на Канаду, а зокрема на людські ресурси центральної і західної Канади. Згідно урядової статистики Канада виказує понад 473 тисячі мешканців, яких предки або й вони самі походять із українських земель. Таких осіб, за провінційним розподілом мають наші союзові округи: вінніпезка понад 325 тисяч, дві онтарійські 128 і наша східна около 20 тисяч. Ось тут критерій організ. стану і реальність організаційної візії на майбутнє.

З небуденної оказії 75-річч СВОБОДИ і УНСоюзу нам треба перевести переоцінку дотеперішніх методів праці і віджилі заступити новими, більш практичними в теперішньому житті.

Хоч БАТЬКО СОЮЗ вже і 75ний, то всеж таки третина його членів є в молодіжнім департаменті, що є запорукою його безперервного росту. Нехай творчий дух основоположників і провідних союзовців, що відійшли у засвіти, буде нам дороговказом на дальшому творчому шляху до світлого союзового с т о р і ч ч я .

(Продовження на сторінці 5-ій)

X. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

(Продовження зі сторінки 4-ої)

Звіт головної радної Анни Чопик

The duties of supreme advisors are not defined, but they are many and varied. We try to promote fraternal activities, promote membership in the Ukrainian National Association, represent the Association at various Ukrainian and American affairs, encourage the preservation of our Ukrainian ideals and traditions, and write for our official publication, the Svoboda.

My activities for the past year included the following:

In the early part of 1968, I attended a dinner meeting at the Harvard Faculty Club, arranged by Professor Pritsak, with reference to the possibilities of the establishment of the Ukrainian Chair of Studies at Harvards University, and also attended the meeting held at the Treaturer's office at Harvard along with President Joseph Lesawyer and Editor Antin Dragan and other members of the committee for the establishment of the Ukrainian Chair.

I also attended the funeral services held in Woonsocket R. I. for the late treasurer, John Kokolski in May of 1968.

From May 12 to May 18, 1968, I attended the annual meeting of the Executive Board, which was held at Soyuzivka in Kerhonksen, New York, and endeavored at all times to resove all matters to the best interest of the Ukrainian National Association and its membership.

On May 19 together with Supreme Advisors Helen Olek and Andrew Jula, I attended a Panakhyda memorial service for the late John Kokolski, former Treasurer of the UNA, which was held at St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church in Boston, which was arranged by Branch 238 of Boston. Following the Panakhyda, a banquet and concert celebrating the 75th annniversary of Svoboda was held in the parish hall. The principal address was given by me, and Supreme Advisors Helen Olek and Andrew Jula, also had an opportunity to greet the guests. The concert featured the choral signing of the Bandura Male Chorus of Woonsocket, R. I. of which the late John Kokolski had been a long-time member.

On June 15th and 16th, I was present in Toronto, Canada, with the Executive Board of the UNA to join the thousands upon thousands of Ukrainians from the U.S.A. and Canada to pay homage to the great Ukrainian spiritual leader, His Eminence Cardinal Josyf Slipyj. We from the United States were greatly impressed by the manner in which the Ukrainians in Canada arranged the various programs and activities in honor of the Cardinal, and by the vast numbers of people who participated. The high point of our visit to Toronto, was the private audience we had with His Eminence.

I also attended the liturgy held at the Singer Bowl in New York and the elegant banquet in honor of Cardinal Slipyj held at the Waldorf Astoria.

In the summer of 1968 I attended all the picnics held by the UNA branches in Boston.

On August 31, September 1 and September 2nd, I represented the Ukrainian National Association at the Ukrainian Youth League Convention held at the Ben Franklin Hotel in Philadelphia, Penna. The convention featured a get together of the "old timers," and in my remarks to the convention I pointed out the fact that many of the officers of the UNA had held office in the UYLNA, such as President Joseph Lesawyer, Supreme Advisors, Myron Kuropas, Taras Szmagala, and myself, former officers of the UNA Michael Piznak, Genevieve Zerebniak, Stephen Shumeyko and William Hussar.

On August 28th, I attended the closing courses at Soyuzivka and was impressed with the caliber of last year's class. It was indeed a pleasure to listen to a second generation Ukrainian American girl express her appreciation to the UNA for making it possible for her to learn so much about her heritage of which she was justly proud. After hearing her fine essay, I felt that our support of the cultural courses at Soyuzivka was indeed worthwhile.

After several meetings with the officers of the Boston Branches, and correspondence with the Main Office, a regional meeting of the local branches was arranged to which Mr. Peter Pucilo, Supreme Treasurer, was invited, since he had never been in Boston.

These was a fine attendance of all the officers of the Boston Branches at the regional meeting which was held at the Parish House of the Ukrainian Catholic Church of Christ the King.

Mr. Pucilo discussed UNA problems, and a lively discussion period followed. On the next day, a lecture was held at the Ukrai nian American Citizens Club in Mattapan, sponsored by the UNA branches at which I discussed wills, probate, estate taxes and related subjects, and pointed out one area of particular interest to Massachusetts residents, namely that it was advantageous to invest in insurance policies, because insurance proceeds to named beneficiaries were not subject to Massachusetts inheritance taxes. Mr. Pucilo spoke on various aspects of the Ukrainian National Association.

On November 23, 1968, I accompanied Mr. Pucilo to the Ukrainian churches in Boston where he met with the pastors and the Ukrainian people of the Boston community. We also attended a banquet at St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church where Mr. Pucilo addressed the guests. The visit of Mr. Pucilo to Boston was an excellent opportunity for the people in Boston to meet the Supreme Treaturer, and to talk with him personally, and shortly thereafter our secretaries signed up some policies, and sent them to the main office.

On December 15th, I represented the UNA at the 10th Anniversary banquet of St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church.

As far as activities for the benefit of the Ukrainian community were concerned, I made arrangements and furnished material for the signing of proclamations by the Governor and Mayor of Boston, and arranged for the hoisting of the Ukrainian Flag at Boston City Hall on the occasion of the anniversary of Ukrainian Independence in January, and arranged for the publication of the photographs in Svoboda. I attended all Ukrainian functions in Boston throughout the year.

I was also extremely active in the New England Fraternal Congress, serving as director and then as second vice president. I attended various executive board meetings throughout the year, and the Spring meeting in June and the annual meeting on December 7th. With other executive officers, I was present in the Governor's office and Mayor's office to witness the signing of proclamations on the occasion of National Fraternal Week. I have been invited to speak at the upcoming June meeting. I have also been appointed co-chairman from the New England Fraternal Congress to assist in the arrangements for the Spectacular to be held during the National Fraternal Congress in September of 1969.

During the year, I submitted various articles to the Svoboda.

I will continue my efforts on behalf of the UNA during the balance of this year, to the best of my ability, so that the 75th Jubilee Year may be a most memorable one.

Звіт головної радної Марії Демидчук

Ми, урядовці УНС, все членство і весь український нарід у вільному світі, переживаємо події великої ваги, а це два, тісно зі собою пов'язані, ювілеї. В 1968 році ми врочисто відзначували ювілей органу УНС, найстаршого українського щоденника в вільному світі, Свободи.

Народження Свободи, тому 75 років, можна сміло назвати, початком організованого життя українців в Америці. Цей ювілей Свободи відбився широким відгомоном в цілому світі, де лиш живуть українці.

Другий ювілей, УНС. який святкуємо цього року (1969), не менше важливий, бо УНС і Свобода творять одну цілість і себе взаємно доповнюють. Свобода, спірається головно на матеріяльну силу УНС і його членства а УНС має в Свободі свойого речника і пропагатора союзових ідей.

Ми урядники повинні почуватись гордими, що доля судила нам бути в проводі, цих двох „заморських твердинь" в їх 75-літті.

Мій звіт, як головної радної УНС, буде короткий. Я ограничусь до конкретних даних відносно моєї праці.

Репрезентація: На протягу року, починаючи від минулих річних нарад, я взяла участь у двох репрезентаціях. Перша була в Торонто, в червні, 1968, в часі принять і святкувань з нагоди побуту тут Блаженнішого Кардинала Кир Йосифа Сліпого. Там я брала участь у всіх торжествах, разом з іншими урядниками УНС. Друга моя репрезентація була 20 березня р. 1969, на Конгресі „Братських Організацій", стейту Ню Йорк який відбувся в Ню-Йорку в готелі Стетлер-Гілтон.

Участь в ювілейних приготуваннях: в праці для відзначення ювілею Свободи, я занялась висилкою запрошень і білетів на бенкет до жіночих товариств на терені Ню-Йорку, а головно до відділів Союзу Українок. З нагоди ювілею Свободи, я написала один допис. Рівнож взяла участь у збірці побажань до Ювілейного Альманаху УНС на 1969-тий рік.

В жовтні 1968-го року, жіноцтво УНС, під проводом п-і М. Душник, місто голови УНС, відзначило на Союзівці ювілей Свободи. В підготові, я також брала участь дописями і повідомленнями в Свободі.

Дня 22 лютого 1969, відбувся в Ню Йорку великий бенкет, з нагоди 75-ліття УНС. В підготові його я вела пропаганду в моїй місцевості і розсилала запрошення і квитки.

З нагоди Союзового ювілею я написала статтю до „Жіночої Трибуни УНС" п. з. 75-ліття УНС, Заморської Твердині.

Організаційна ділянка: в тій ділянці я була активною після моїх сил і знання. Проваджу Відділ, який начисляє около три з половиною сотки членів. На протягу року я придбала стільки членів, що була зачислена до „будівничих УНС." В Комітеті Відділів УНС в Ню-Йорку, я брала активну участь, будучи майже на усіх зборах, де забирала слово ділячись з присутними своїм досвідом і порадами.

В часі святкувань з нагоди приїзду Блаженнішого Кир Йосифа, до Ню Йорку, я взяла участь в збірці на „Дар Любови" в південнім Бруклині.

На кінець мойого звіту хочу зазначити, що величаві концерти і ювілеї Свободи та УНС повинні звернути увагу нашої суспільности на стан цих двох установ, їх ріст і службу для народу. 75-років це довгий шмаг часу і працю цих двох установ на протягу того часу не все всі відповідно оцінюють, а навіть розуміють. Її оцінити моглиб далеко краще ці, які починали ту працю без жадного приміщення, без жадних фондів, з малими інтелектуальними силами, а лиш з надією на Бога, впевнені в тому, що їх діло буде корисне для нашої спільноти. Ми, нащадки тих, які творили Свободу і УНС, прийшли до їх проводу тоді, коли тяжні і непевні часи були вже далеко поза ними.

Дай Боже, щоб ці ювілейні святкування причинились до дальшого, ще більшого, розвитку і росту УНСоюзу і його органу й щоб ми осягнули 100-тисяч членів, бо сила і значення кожної організації є передовсім в його членстві.

Крім праці для УНС беру участь в жіночій організації Союзі Українок Америки. В Окружній Раді СУА на терені Ню-Йорку занимаю пост пресової референтки від довгих років. Уважаю що, як урядники УНС, так його членство повинні брати участь у загально громадському житті. Ми всі діти одного народу, а наші організації повстали на це, щоб помогти народові двигнутися до сонлишних висот.

Звіт головної радної Олени Олек

The year 1968 commenced with a telephone call from the secretary of Chicago's newest UNA Branch #17. The secretary of this branch called for information on procedures for maintaining branch financial books as well as other related matters which confront every new secretary. This led me to believe that our secretaries particularly the new ones are not getting sufficient relevant information. Secretaries are constantly receiving literature and notices to organize new members. In my opinion I feel that they should get information that not only urges them to organize new members but also tells them HOW. And, information on HOW TO handle members properly — what to do and what not to do.

On February 3, I attended the Annual District Committee meeting in Chicago and was elected to the office of Financial Secretary although I feel that a Supreme Officer should not take office in a District Committee. As Supreme Officers we automatically fall into the District Committee's activibecoming involved in District Committee work.

In conjunction with the Third Annual UNA National Bowling Tournament I met with Messrs. John Evanchuk and Andrew Jula in Detroit on March 2 to finalize our plans for the tournament. We also met with Mr. W. Didyk and the Detroit committee.

The Illinois Fraternal Congress 1968 meeting was held in Rock Island, Illinois on March 11 and I attended this sorting to much correspondence and long distance calls which meeting with Mr. Stephen Kuropas, Supreme Vice President. At the same time we inspected the facilities and offices of the Modern Woodmen of America and Royal Neighbors — both fraternal organizations.

The Third UNA National Bowling Tournament was held in Detroit on April 27.

Despite the fact that a committee was formed in Detroit, the committee members were not familiar with the rules and regulations of tournament bowling and as a result it was difficult at times to tend to all the many details without reties. By accepting office we deprive other members from placed a greater burden on me and resulted in my executing the entire tournament without benefit of committee assistance. Since this tournament has become a permanent function in the UNA program I would suggest that some one person be appointed as permanent director of these bowling tournaments. The rules and regulations involved are much too complicated for anyone to comprehend on a "once a year" basis. Such an appointment would also provide continuity since we only function to convention. Also take into account that the year between a convention and the first annual executive meeting is irretrievably lost because no committees are in existance during that period.

Immediately after our May, 1968 Annual Sessions, I stayed on to attend the UYL-NA Sports Rally which was held at Soyuzivka, and after that I went on to Boston, Mass., with Miss Anne Chopek, Supreme Advisor, and attended a celebration of the 75th Anniversary of Svoboda which Br. #238 sponsored.

I attended the activities connected with the visit of Cardinal Slipyj in Toronto, June 15 through 17.

The Soyuz Ukrainok Convention was held at the Conrad Hilton Hotel in Chicago on July 5 through 7, and at the request of the Home Office I attended this convention. With Cardinal Slipy's visit in Chicago I was very active in the Chicago Committee, attending all their meetings as I was a member of the Publicity Committee.

August 29 through September 1 I attended the League of Ukrainian Catholics Convention in Cleveland.

On September 28 and 29 I met with Messrs. Andrew Jula and Peter Pucilo in Derry, Pa. to make arrangements for the 4th Annual UNA National Bowling Tournament. I also attended the 50th Anniversary celebration of Br. #161 in Ambridge, Pa. The Ukrainian National Association was one of 26 Fraternals represented at the Illinois Fraternal Congress Bowling Tournament held in Chicago on November 9 and 10, and our teams came into prizes. I organized the two teams which participated. I was very active in the Chicago celebration of the 75th Anniversary of the Svoboda sponsored by our District Committee on November 24th.

Between all these activities I managed to deliver 90% of my branch dividend checks to keep in close contact with my members and organized 16 new ones. Again through the efforts of Mr. Roman Dublanycia and local radio station WOPA arrangements have been made for a spot announcement on the radio every week on the very popular Ukrainian Sports Hour to the effect that "EVERY UKRAINIAN SHOULD BE A MEMBER OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, THE OLDEST AND LARGEST ORGANIZATION IN THE FREE WORLD." I still continue to broadcast on the Ukrainian Radio Sports Hour and the director of this program together with the station announcer introduce me as the Supreme Advisor of the Ukrainian National Association thereby giving us valuable publicity.

Звіт головного радного Івана Одежинського

За час моєї одинадцятьлітньої праці для УНСоюзу на пості головного радного, я все старався виправдати довір'я, яким мене обдарували конвенційні делегати своїм вибором. Я виконував наложені на мене обов'язки якнайкраще в міру моїх обмежених спроможностей.

Цей довгий час моєї союзової служби дає мені змогу і право дивитися на свою власну позицію в УНС з точки погляду досвідченого союзового діяча, який віддав значну частину свого життя для розбудови нашої найстаршої і найсильнішої організації у вільному світі — *УНСоюзу.* В тому часі на праці організатора і головного радного, та, впродовж 6-ти років, також на пості основника 153-го Відділу УНС у Філядельфії, я зорганізував поверх 1.500 нових членів, які досі вплатили на членські вкладки суму поверх одного мільйона долярів. У Філядельфії я заклав три Відділи УНС, а саме: 153-ий Відділ ім. Луки Мишуги, 216-ий Пластовий Відділ та 32-ий Відділ ім. Олега Ольжича. Майже ввесь мій час поза зарібковою працею, був присвячений найважнішій для УНСоюзу праці, а саме праці організаційній, спрямованій на приєднування нових членів. Також у минулім 1968 році я приєднав 120 нових членів. Як головний радний я брав активну участь у праці Філядельфійської Округи; льояльно виконував доручення Централі; брав участь у союзових та громадських імпрезах, як також брав активну участь у позасоюзовому громадському житті: політичному, культурному і виховно-молодечому.

Зокрема багато часу та енергії присвячую політичній діяльності в Українськім Республіканськім Клюбі, який очолюю від 5-ти років. Активна діяльність членів того Клюбу в політичному житті нашої країни здобула признання найвищих чинників міських, стейтових та федеральних республіканських установ.

На закінчення мого короткого звіту хочу скласти щиру подяку голові Контрольної Комісії УНСоюзу д-рові В. Ґаланові та головному радному і голові Округи Степанові Гавришеві за їх дружню співпрацю та допомогу у моїй праці.

Також хочу заявити, що і в майбутньому працюватиму для нашої великої організації УНС з неменшою енергією та відданням.

Звіт головного радного д-ра Михайла Данилюка

1. При допомозі місцевого активу УНСоюзу відновив діяльність Округи УНС в Міннесоті і ввійшов до Окружної Управи.

2. Продовжував ведення у „Свободі" колюмни „На медичні теми", подаючи матеріял кожного тижня. Численні відгуки та листи від читачів вказують на те, що колюмна ця стала не лише популярною, але й необхідною в громадській послузі членства УНС та української громади. Кінчаючи вже другий рік безперебійного подавання цієї колюмни, можна б відмітити, що вона стала першою в своєму роді колюмною в українській пресі, яка витримала такий час появи щотижневим виданням. Колюмну цю і далі веду я без ніякої винагороди, як громадську послугу нашим читачам, а безперервне подавання її до цього часу вимагало понад 270 сторінок машинопису. При нагоді цього звіту хочу висловити щиру подяку ред. В. Давиденкові за його цінну допомогу в мовній редакції цієї колюмни.

3. Написав книжку на медичні теми — „Лікарський довідник про здоров'я", яка захоплює всі основніші проблеми здоров'я та його збереження, і яку передаю УНСоюзові та В-ву „Свобода" для публікації в 75-ліття УНСоюзу, як дальшу громадську послугу УНС своїм членам та українській громаді. Книжка, враховуючи додатки, нараховує 300 сторінок машинопису. Вона, на мою думку, буде першою основнішою появою в медично-популярній ділянці українських книжкових видань.

4. На запрошення Управи Спілки Українських Журналістів Америки виголосив доповідь про „Свободу" 25 січня ц.р. на ювілейному вечорі в Ню Йорку, який ця Спілка влаштувала з нагоди 75-ліття нашого щоденника.

5. В громадській ділянці — відзивався статтями на різні теми в нашій пресі. Очолив Відділ Комітету Фонду Катедри Українознавства в Міннесоті.

6. Ніяких окремих доручень від Екзекутиви УНС я не мав.

Звіт головного радного Андрія Джули

A year has passed since the Supreme Assembly met for its annual meeting at the Soyuzivka. This year we again meet to analyze the negative and positive efforts of our labors.

My report, as a Supreme Advisor, will be brief. Despite its briefness, my year has been a very active one.

Two Western Pennsylvania district meetings were held this year. The first was held in Pittsburgh on March 30 with a large attendance. Attending this session were Supreme Secretary J. Padoch and Mr. Stephen Hawrysh. Both spoke on the efforts which must be made to make our 75th Anniversary year a success. Sunday, September 22 was selected as the date for our second meeting. This was held in conjunction with the National Fraternal Congress which selected Pittsburgh as its annual convention site. In attendance at this meeting were Supreme President Joseph Lesawyer, Supreme Treasurer Peter Pucilo and Supreme Secretary Jaroslaw Padoch.

A great deal of my time was spent in my own branch in Ambridge. Our newly remodeled lodge and club rooms are an invitation for our members to meet in a pleasant atmosphere. Saturday, September 28, Branch 161 celebrated its Golden Jubilee with a Banquet and Ball.

In addition to the Jubilee, our organizer and first secretary, Mr. Antin Pidufally, was honored.

At the end of last year's annual session, accompanied by Miss Ann Chopek and Mrs. Helen Olek, I motored to Boston, Massachusetts. We were warmly received by members of St. Andrews Parish and members of Branch 238 who were celebrating the 75th Anniversary of Svoboda.

April 27 was selected for our third annual bowling tournament to be held in Detroit. Outwardly the tournament was a success, but we were disappointed by the inactive participation of the local branches and their lack of entries in the tournament. After this tournament, plans were formulated for the fourth tournament to be held in Derry Pa. on April 26, 1969. To make the tournament more attractive, plans were also made to have the bowlers participate in singles and doubles. The banquet, dance and awarding of prizes would be held in the Derry Branch 113 lodge and club rooms. From all aspects, this tournament should be a huge success.

On November 21, letters were sent to all branches in Western Pennsylvania relating to the plans to celebrate the 75th Anniversary of our organization. After several meetings, it was decided to hold a Banquet and Ball on Saturday, June 21 at the lodge room of Branch 120 in Aliquippa, Penna.

I represented our fraternal at the Ukrainian Orthodox League Convention in Cleveland. Due to other committments I was unable to be in Canada at the dinner honoring His Eminence, Cardial Josyf Slipyj.

I also enrolled 30 new members into our branch which helped our area in its quota of 380.

Після цього перервано наради на час обіду до год. 2.30 по полудні.

О год. 3-ій по полудні розпочалася шоста, пополуднева сесія нарад.

ШОСТА (ПОПОЛУДНЕВА) СЕСІЯ

На порядок нарад прийшла XI точка нарад:

(Продовження на сторінці 6-ій)

XI. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ УПРАВИТЕЛІВ СОЮЗІВКИ, СПЕЦІЯЛЬНИХ КОМІСІЙ ТА ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Звіт головного радного Андрія Джули

(Продовження зі 5-ої сторінки)

До дискусії зголосилися наступні головні урядовці: А Драган, С. Гавриш, Т. Шпікула, І. Одежинський, М. Куропась, Я. Падох, І. Іванчук, Д. Попадинець, п. Анна Чопик, І. Ващук, В. Дідюк.

В дискусії заторкнено наступні питання: потребу розбудувати Союзівку та перевести в ній ряд поліпшень, зокрема охолодження, побільшення бари і інші дрібніші; потребу подібної оселі в Чикаго; потреби молодечого журналу в англійській мові, щоб зберегти молодь при своїй громаді та УНСоюзові;потреби пляну для союзової молоді, який повинна опрацювати комісія для справ молоді; потреба, щоб УНСоюз, який проголосив клич „лицем до молоді", перебрав якусь ділянку допомоги молоді, як протекторат та фінансову допомогу українознавчим школам, опіку над молодечими спортовими дружинами тощо; потреба, щоб культурна комісія виготовила плян ювілейної діяльности УНСоюзу на культурній ділянці; потребу утворити культурну фундацію для піддержки культурних стремлінь нашого народу у вільнім світі: потребу спеціяльних заходів для здержання відпливу української молоді від своєї громади, який набирає величезних розмірів; перевести зміни в програмі та ведені курсів українознавства на Союзівці згідно з пропозиціями Культурно-дослідчої комісії; потребу творити молодечі Відділи УНСоюзу або спеціяльні гуртки молоді внутрі Відділів; потребу влаштовувати з'їзди союзової молоді з окремою програмою, зокрема в цім ювілейнім році.

На питання та заввагі дискутантів, які відносилися до Союзівки, відповіли управителі Володимир Квас і Данило Слободян. Вони погоджуються з потребами відносно розбудови Союзівки, придбання більше мешканевих кімнат, потребу урізноманітнити програми й побільше музики, що притягає молодь. Також потрібно побільшити приміщення для курсантів і для дітей, що прибувають на табори. Тепер місць є замало.

XII. ПРИНЯТТЯ ЗВІТІВ

Після вичерпання дискусій та відповідей на запити, д-р В. Галан запропонував замкнути дискусію й приняти всі звіти з окремою подякою для Мирона Куропася та Тараса Шмагали за їх дослід в справі курсів українознавства та пропозиції їх поліпшення. Цю пропозицію піддержану гол. радною Оленою Олек схвалено, після чого відложено наради до наступного дня години 8.30 ранку.

Після нарад третього дня засідань Головного Уряду, відбулася увечорі святочна вечеря для учасників нарад та запрошених гостей й родин головних урядників. Вечерою проводив перший заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась, при помочі Богдана Зорича, Івана Одежинського і Івана Геврика.

Четвертий день нарад

СЬОМА (РАННЯ) СЕСІЯ

Четвер, 29-го червня 1969 р.

Відкривши цю сесію, головний предсідник И. Лисогір передав провід нарадами заступникові гол. предсідника Володимирові Соханові.

На чергу прийшов звіт Стипендійної Комісії.

ЗВІТ СТИПЕНДІЙНОЇ КОМІСІЇ

В цьому місці головний секретар і містоголова Стипендійної Комісії Ярослав Падох склав звіт з засідання Стипендійної Комісії, яка відбула своє засідання на Союзівці, в останню неділю, дня 25-го травня 1969 року, прочитавши протокол того засідання.

ПРОТОКОЛ

6-го річного засідання Стипендійної Комісії УНСоюзу,яке відбулося на Союзівці в Кергонксон, Н. Й. в дні 28-го травня 1969 року

Стипендійна Комісія УНСоюзу уконституувалася, як слідує: голова — проф. Василь Стецюк, представник НТШ, містоголова — проф. Сергій Кращенніков, представник УВАН, секретарка — студ. Квітка Семанишин, представниця СУСТА. Від УНСоюзу були заступлені: Марія Душник, Б. Зорич, В. Сохан, д-р Ярослав Падох, П. Пуцило, І. Геврик та від Культурної Комісії УНС ред. А. Драган.

Засідання відкрив містоголова Стипендійної Комісії д-р Ярослав Падох. Він подав коротку історію Стипендійної Комісії УНС, утворення якої рекомендувала 25-та Конвенція УНСоюзу з 1962 р., яка доручила утворити окремий Стипендійний Фонд для допомоги у високошкільних студіях українським студентам, з окремим узглядненням тих, які студіюють україноазнавство, політичні науки та журналістику. Два роки пізніше, в 1964 р. Головний Уряд УНСоюзу утворив Стипендійну Комісію, яка в тому ж році приділила перші стипендії, якраз в 70-тиріччя УНСоюзу. У минулих 6-ох роках вплинуло до Стипендійної Комісії 241 подань, з яких 30 студентів одержали стипендії.

Після цього вшановано вставанням та мовчанкою пам'ять дотогочасного голови Комісії сл. п. проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького, голови НТШ. З черги д-р Я. Падох відчитав протокол попереднього, 5-го річного засідання Стипендійної Комісії, який прийнято без змін. Потім дальше ведення нарад передав д-р Я. Падох проф. д-рові В. Стецюкові.

Всім членам Комісії роздано список кандидатів на стипендії, в якому були подані їхні імена, прізвища та адреси, вік, число Відділу УНС, до якого вони належать, школа в якій студіюють або мають намір студіювати, ступінь для досягнення якого вони розпочали чи продовжують свої студії та головний і побічний предмети студій.

Після цього розглянено усі подання про стипендії, яких вплинуло 34, 23 в призначеному речинці тобто до кінця березня 1969 р., 9 спізнених та два подання нечленів УНСоюзу. Цих останніх не взято до уваги, згідно з вимогами Стипендійного Фонду. Відбулися три елімінаційні фази розгляду подань і три голосування й на кінець одноцушно схвалено приділити першу стипендію у висоті $ 1.000 Зоряні Гриценко з Вінніпегу, студентці української мови на Університеті Манітоби в Вінніпегу. Дві другі стипендії в сумі по $ 500 призначено Миронові Магметові з Елизабету, Н. Дж.,студентові східньо-европейської історії та російської мови й літератури на Ратгерському Університеті в Нюарку та Уляні Близнак з Ню Йорку, яка саме розпочинає студії східно-европейських мов, літератури та історії на Ню Йорк Університеті в цьому ж місті.

Крім цих трьох стипендій Комісія запропонувала Головному Урядові, з уваги на 75-річчя УНСоюзу, приділити ще три додаткові стипендії для аплікантів, які були Комісією вирізнені. Головний Уряд УНСоюзу погодився на пропозицію Стипендійної Комісії та встановив три додаткові стипендії по 200 долярів, які приділено слідуючим студентам: Оксані Скипакевич з Ворен, Мишиген, яка саме з відзначенням покінчила Вищу Школу ОО. Василіян в Гемтремку, студентці східно-европейських мов на Стейтовім Університеті в Вейн, Анні Дидик з Джерзі Ситі, Н. Дж. студентці східно-европейської історії на Коледжі св. Петра в Джерзі Ситі та Христині Принаді з Картерету, Н. Дж., яка покінчила Монмонт Коледж, розпочинає градуаційні студії Української мови на Альбертському Університеті в Едмонтоні.

Д-р Ярослав Падох підмітив, що Стипендійна Комісія вдержує зв'язок зі стипендіянтами і слід згадати, що стипендіянти УНСоюзу пильно продовжують свої студії й ряд з них добилися великих осягів: УНСоюз й на будуче буде вдержувати з ними зв'язки і слідкувати за їх студіями та пристосуванням їх у житті.

На цьому голова Стипендійної Комісії проф. д-р В. Стецюк закрив наради, а д-р Я. Падох в імені УНСоюзу подякував членам Комісії, зокрема представникам НТШ, УВАН і СУСТА за участь у нарадах.

Голова, **проф. д-р В. Стецюк** секретар, **К. Семанишин**

Після цього відбулася дискусія, в якій взяли участь И. Лисогір, С. Куропась, В. Дідюк, І. Іванчук, І. Геврик, Я. Падох, М. Душник, М. Куропась, Б. Зорич, В. Гірняк, А. Драган і д-р М. Данилюк. В часі дискусії порушено питання: доцільности признавання тільки обмеженого числа стипендій, що огірчує численних аплікантів; пріорітету студентів українознавчих студій, складу Стипендійної Комісії тощо.

Після дискусії, на внесення Ярослава Падоха, піддержане Мироном Куропасем та Іваном Гевриком, схвалено приняти звіт Стипендійної Комісії й уділити стипендії згідно з її пропозицією, а саме признати першу стипендію в сумі 1,000 долярів Зоряні Гриценко, другу і третю стипендії по п'ятсот долярів Миронові Магметові і Оксані Близнак та три додаткові стипендії, з уваги на 75-річчя УНСоюзу, по двісті долярів Оксані Скипакевич, Анні Дидик і Христині Принаді.

Після цього головний предсідник И. Лисогір поінформував про поважний автовий випадок дружини головного радного Степана Гавриша, який не дозволяє йому брати дальшу участь в нарадах. Схвалено виправдати його неприявність та дозволити йому часово працювати в характері обласного організатора в горішній частині нюйоркського стейту, як довго його дружина перебуватиме в цій околиці на лікуванні.

На залі нарад появився редактор „Українського Тижневика" Зенон Снилик.

Гол. предсідник інформує, що в Ню Йорку переїздом перебуває Митрополит Української Греко-Православної Церкви в Канаді Блаженніший Іларіон й він уважає потрібним зустрітися з ним у справі ювілейних святкувань у Канаді. Приявні спільно погодилися на це, щоб гол. предсідник виїхав до Ню Йорку в четвер 29 травня, на побачення з Митрополитом. Також принято до відома, що гол. предсідник потребуватиме небаром виїхати до Давфину для конференції з ювілейним комітетом в справі відзначення там ювілею УНСоюзу.

В цім місці провід нарад перебирає заступник гол. предсідника Богдан Зорич.

На внесення **Ярослава Падоха,** піддержане **Степаном Куропасем,** схвалено наступну резолюцію: Зібрані на своїх річних нарадах головні урядовці УНСоюзу вітають на американському грунті, на якому знаходиться централя УНСоюзу, **Їх Блаженство Митрополита всієї Канади Іларіона** і запевняють Його про своє синівське прив'язання і високу пошану до Його церковної, наукової і громадської праці й дорібків й запрошують Їх Блаженство на свої наради, а за рік на конвенцію УНСоюзу, що відбудеться в травні 1970 року".

Після цього перервано наради на короткий час відпочинку, а після перерви приступлено до XIII точки програми.

XIII. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ, ДИСКУСІЯ І СХВАЛЕННЯ

Члени Екзекутиви склали свої рекомендації, а після них склав головний редактор.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ЙОСИПА ЛИСОГОРА

- Апробувати предложені пляни побудови нового будинку Головної Канцелярії на 15 або більше поверхів в Джерзі Сити, потверджуючи попередні ухвали в справі цієї побудови із затрудненням архітектів, приділенням фондів на побудову, чи теж затягненням на неї гіпотечної позички;
- Приготовити плян для модерного устаткування нової Головної Канцелярії;
- Виготовити нові пляни для набуття нових машин і влаштування для друкарні „Свободи";
- Уповажнити Екзекутиву поробити старання для введення в життя групового забезпечення здоров'я на випадок недуги для членства УНСоюзу;
- Зреформувати і змодернізувати пенсійний плян на базі найновіших існуючих плянів;
- Ввести в Організаційному Відділі наступні поліпшення: (а) обмежити число Відділів, які мають бути під постійним і систематичним наглядом обласних організаторів та цим самим збільшити їх догляд і покращання допомоги для них; (б) призначити головному секретареві більшість його часу праці на діяльність в терені для постійного контакту з урядовцями відділів та кращого його познайомлення з умовами терену; (в) відтяжити головного секретаря від всіх інших обов'язків, за виїмком вдержування протоколів нарад із засідань та підписування урядових документів УНСоюзу, щоб таким чином дати йому можність присвятити якнайбільше часу для організаційної праці із концентрацією на особисті контакти шляхом поїздок в терен.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА ІНЖ. СТЕПАНА КУРОПАСЯ

1. Причинитися скликанням окремої наради, з приводу X Конґресу УККА, до того, щоб на політичному полі Америки наступило замирення в дусі СКВУ. В нараді мають бути заступлені всі угруповання, бо згода в сімействі є найбільше потрібною для чисельного зросту УНСоюзу.

2. Виповнити ухвали 26-ої Конвенції УНС в Чикаго, зокрема відносно т. зв. малих Союзівок у Чикаго і Торонті в дусі девізи „Лицем до молоді".

3. Закупити 500 примірників книжки „Лихо з розуму" (Chornovill Papers) і розіслати їх по університетських і міських бібліотеках. Буде це ще доказом, що УНС цікавиться справами українського народу під московським караулом, і в цей спосіб УНСоюз причиниться до розголосу великих зусиль українців в обороні української мови і прав людини в Україні.

4. Дуручити організаційному департментові виготовити плян частинного переходу союзових відділів, в яких важко дістати секретарів на тз зв. direct billing, та до створення льокальних союзових канцелярій, щось в роді канадійської канцелярії.

5. Рекомендую щоби УНСоюз допоміг у виставці опери „Анна Ярославна" по великих українських громадах Америки й Канади, а саме: в Клівленді, Чикагу, Дітройті, Піттсбургу, Монтреалі і Торонті. „Анна Ярославна" є найкращим відзначенням 75-річчя УНСоюзу, як теж доказом, що УНСоюзові лежить на серці українська культура, традиція та мистецтво, а зокрема, щоб українські мистецькі таланти могли себе виявити.

6. Включитися активно в справу скликання Синоду і утворення Патріярхату Української Католицької Церкви.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА МАРІЇ ДУШНИК

- Долучити до навчальних матеріялів курсів на Союзівці також Ювілейний Альманах УНСоюзу з нагоди його 75-ліття, як доповнення до навчання історії українців Америки і Канади;
- Рекомендувати Головному Урядові взяти участь у повному складі в святкуваннях у Давфині, Манітоба, покриваючи їм лише кошти їх подорожі замовленим літаком;
- З нагоди святкувань в Давфині посилити членську кампанію на терені Канади;
- Апробувати фонд в сумі $150 для Жіночого Комітету Головного Уряду УНС для запланованого відзначення жінками 75-річчя УНСоюзу;
- Встановити додатковий пост „сошіел директора", який допильновував би самітних гостей Союзівки, щоб вони мали на Союзівці товариство та розвагу;
- Поліпшити обслугу на Союзівці при продажі перекусок (снек бар) тому, що замалий персонал є причиною втрати чимало покупців;
- Влаштовувати на Союзівці „вікенди для самітників" та для молодих подруж;
- Видавати англомовну „Веселку" принайменше двічі на рік, збільшити число уділюваних УНСоюзом стипендій для нашої молоді, заанґажувати організатора для міста Ню Йорку, приспішити закуп „Союзівок" для Чикаґа і Канади.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА БОГДАНА ЗОРИЧА

- До цілости моїх рекомендацій добавляю зачитані на 5-ій сесії точки „Комісії для канадських справ", а саме: набуття Союзового дому в Торонті, закуп „Канадської Союзівки", створення в Едмонтоні організаційного центру для заходу Канади, заанґажувати до праці нових організаторів із асекураційним знанням, признання для Окружних Управ в Канаді річного бюджету у висоті $ 650.00, відбуття 3 серпня ц. р. у Давфині ділового засідання при нагоді святкувань на пошану о. Нестора Дмитрова, прихильне полагодження прохання Управи СУМ у Монтреалі про морґеджову позичку.
- 75-річчя існування УНСоюзу відзначити в Канаді зусиллям усіх клітин та усіх союзових працівників на організаційному відтинку. Вислід організаційної праці має збільшити у Канаді членство до 10.000 членів. Зреалізування організаційного пляну має здійснити актив усіх канадських союзових діловодів. Організаційні поїздки та основна безупинна організаційна праця в терені мають сфіналізувати накреслений плян.
- Ефективність і продуктивність організаційної праці вимагають змін у персональному складі відділових секретарів. Конечним є відмолодження секретарів деяких відділв. Це повинно допомогти в розвитку УНСоюзу в Канаді.
- Важливим завданням Канадської Канцелярії та Окружних Управ буде в часі доконвенційного етапу підшукання нових, енерґійних та інтеліґентних організаторів, які зуміли б організаційними здібностями охопити елементи шкільної та університетської молоді, а зокрема молодих адептів професійних звань, прошарок українських підприємців та неохоплені досі УНСоюзом українські круги.
- Уможливити Округам в Канаді виконання їхніх програм не тільки постачанням потрібних матеріялів, інструкцій, але теж приділенням хоча мінімальних сум у бюджеті для здійснення необхідних обов'язків. Висоту таких допомог подано в рекомендаціях „Комісії для канадських справ."
- В Канаді необхідно до кінця вересня цього року зорганізувати вишкільний організаційно-секретарський курс, на який нетерпляче вижидають нові секретарі та одиниці, охочі працювати в асекураційній ділянці. Якщо не буде змоги зорганізувати вишколу на „Союзівці", то пропонується влаштувати два курси - вишколи на сході і на заході Канади й відбути їх при допомозі запрошених викладачів.
- „Канадську Союзову Трибуну" видати 4 рази до року в половині місяців: січня, липня, жовтня, квітня. Ці сторінки „Трибуни" були б не тільки пропаґандивним матеріялом ,але подавали б звітність квартальних досягнень поодиноких Округ у Канаді. Перше число „Канадської Трибуни" повинно вийти в половині липня 1969 р. Воно віддзеркалило б працю за перше півріччя 1969 р. та вказало б на дальшу програму організаційної праці в другому півріччі.
- Унормувати позичкову політику Екзекутивного Комітету на нерухомості і житлові будинки в Канаді й переводити їх згідно з вказівками контрольних чинників Асекураційного Державного Департаменту з Оттави.
- Започаткувати старання про поставлення Канадської Канцелярії на базі вимог Асекураційного Департаменту, як: обов'язкове ведення усіх книг у Канаді і заанґажування до того діловодства кваліфікованого книговода; форма депозитувань до банків і інвестицій; форма уділювання індивідуальних позичок та морґеджів; конкретніше з'ясування компетенцій та прерогатив канадського представника УНСоюзу перед асекураційною владою в уряді Оттави.
- Для відмічення 75-річного ювілею УНСоюзу — поставити в Канаді (Торонто і Монтреаль) оперу „Анна Ярославна". Провести для успіху опери належну підготовку і пропаґанду. В інших місцевостях Канади вшанувати 75-річчя УНСоюзу концертами, бенкетами, панелями, дискусійними лавами.
- Для осягнення вище цитованих рекомендацій слід збільшити засоби пропаґанди: радіопередачі, оголошення в канадських українських тижневиках, організування цікавих панелів з добрими панелістами на тему завдань і розбудови УНСоюзу в Канаді, а теж доцільно було б започаткувати інформативний куток УНСоюзу в канадській українській пресі.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І КЕРІВНИКА РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

Шукаючи нових шляхів і нових методів праці над збільшенням членства та поширенням забезпеченевої служби і громадської праці УНСоюзу, пропоную ось такі рекомендації, основані на досвіді минулої праці та висновках, поданих у мому звіті:

- Плянувати всю працю УНСоюзу принайменше на п'ять років наперед, а не на один рік із поглядом лише на наступну Конвенцію, тому що добре плянування, базоване на знанні ринку життьового забезпеченя та на досвіді з минулого, є безсумнівно передумовою наших будучих успіхів.
- Посилити пропаґандивну працю шляхом ударних кампаній, сконцентрованих на поодинокі скупчення — центри українського поселення через:

  а) спеціяльні видання чисел „Свободи", присвячених громадському і культурному життю а зокрема активності молоді по цих осередках українського поселення Америки і Канади, та видання окремих брошурок і популярних книжечок у двох мовах,

  б) серію радіопередач і розповсюджування пропаґандивних матеріялів із рівночасним затрудненням на цьому вибраному терені якнайбільшого числа організаторів, обласних, окружних та постійних.
- Проводити вишкільні курси для секретарів та організаторів, підбираючи на учасників курсів надійних і відданих УНСоюзові діячів та членів із рядів нашої молоді.
- Влаштовувати зустрічі із громадянством для познайомлення його із забезпеченевою і громадською діяльністю УНСоюзу, пов'язувати ці зустрічі із культурними чи спортовими імпрезами, звертаючись в цій акції в першу чергу до молоді.
- Повести акцію для кращого обзнайомлення секретарів і других відділових урядовців та широких кругів нашого громадянства із грамотами забезпечення різних кляс УНСоюзу та з його відданою службою своєму членству.
- Підвищити максимальні суми забезпечення, в границях яких сам УНСоюз брав би на себе повний риск забезпечення без асекурації.
- Перевірити можливості забезпечування на вищі суми молоді у військовому віці 18 до 26 років та винести нову резолюцію ,яка дала б Екзекутиві повновласті апробувати аплікації на суми і кляси, відповідно до поодиноких випадків риску забезпечення, зв'язаного тепер із змінним становищем війни.
- Випрацювати в порозумінні із актуаріем нові ставки вкладок для менше рисковних груп забезпечених, як професіонали, лікарі, інженери і інші, для забезпечування їх на вищі суми.
- Ввести в життя нові друки двомовних пригадок до членів про їхній обов'язок платити вкладки на час, щоб так довести до покращання теперішнього стану спізнень вплат вкладок. Виготовлення таких пригадок на взір повідомлень, що їх поміщуємо у „Свободі" на відділовими оголошеннями було б дальшим кроком в обслузі членів і допомозі секретарям у виконуванні їхньої праці.
- Ввести в життя спеціяльні ювілейні відзначення — нагороди для довголітніх секретарів за їхню віддану працю та успіхи в розбудові і збільшенні членства відділів, як теж за взірцеву забезпеченеву і допомогову службу своїм членам.
- Впроваджувати постійно поліпшення забезпеченевої і братсько-допомогової служби УНСоюзу під кличем:

найкращий товар забезпечення і віддана служба членству, та шукати нових шляхів до нового членства УНСоюзу під кличем:

УНСоюз служить всім українцям, але ще не всі українці є членами УНСоюзу!

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛ. СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

Для дальшого, дещо припиненого, росту УНСоюзу, для модернізації нашої праці та успішного змагання з конкуренцією великого асекураційного бизнесу, який загрожує загалові братських установ і для переборення часової кризи, яку привело масове дозрівання й виплата двадцятирічних грамот нової іміґрації, пропоную наступні основні й коштовні, але й водночас необхідні реформи організаційного відділу Головної Канцелярії УНСоюзу:

1. Збільшення персоналу організаційного відділу, як внутрі, тобто в його канцелярії, так і назовні шляхом збільшення числа обласних організаторів. Одним —одна секретарка в цьому найважнішому щодо росту УНСоюзу, а водночас найважчому щодо відповідальности, відділові головної канцелрії, не відповідає ані конечним потребам відділу, ані фінансовим можливостям УНСоюзу. Є конечним збільшення організаційного відділу бодай другою секретаркою, зокрема для англійської мови, та асистентом для важливіших організаційних завдань. Щойно тоді керівник організаційного відділу, звільнений від навалу менше важних справ, зможе присвятити весь свій час і енергію основним справам свого відділу, а крім того плянувати зміни на майбутнє.

2. Основна розбудова організаційного відділу, а саме, утвореня (крім організаційного) окремих рефератів: а) інформаційного (публічних зв'язків) і б) вишкільного. Інформаційний реферат мав би завдання постійно й систематично дбати про найширшу інформацію громадянства, (тобто потенціяльних кандидатів на членів УНСоюзу), про значення життєвого забезпечення та про найкращі умови, на яких УНСоюз забезпечує своїх членів. Його завданням було б видання газетки для членів УНСоюзу, поміщування постійних інформативно-пропаґандивних статтей в інших виданнях УНСоюзу та в виданнях чужих; постійні і систематичні радієві передачі, тощо. Вишкільний реферат занимався б постійним і систематичним вишколом секретарів та організаторів, зокрема вчив би їх як забезпечувати та як належно обслуговувати членів. Засобами в цьому були б центральні, окружні та місцеві вишкільні курси з метою обходити ними всіх секретарів та організаторів. Окремим завданням було б постійне ведення кореспонденційних курсів та постійне підвищування кваліфікацій уже вишколених працівників.

3. Фінансова допомога для учасників центрального на Союзівці та окружних вишкільних курсів. Це дозволить змінити теперішню систему при якій в курсах беруть участь ці, які на них зголосилися, на нову при якій УНСоюз буде вимагати від секретарів та організаторів, щоб вони обов'язково перейшли вишкіл, звертаючи їм кошти участи в курсах. Це дасть змогу перевести вишкіл найбіль надійних союзових працівників.

(Продовження в наступному числі)

ІРИНА ФТОМИН — МІСС СОЮЗІВКА 1970

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

сю був виступ знаменитого танцювального ансамблю Петра Марунчака з Монтреалю. Трийцяти-членна група вивела на сцені ряд українських традиційних та стилевих народних танків, які численна публіка винагороджувала оплесками, зокрема наймолодшого соліста 12-літнього Петра Марунчука мол. сина керівника групи. В гумористичному антракті виступили з відповідним до вечора скечом пані Квітка Стецюк та Олена Гентиш в ролях „старших кандидаток з особливими кваліфікаціями" на звання Міс Союзівки. Їм асистував майстер церемоній В. Гентиш. З оригінальним фейлетоном виступив письменник-гуморист Іван Керницький (Ікер). Під час програми всі кандидатки на Міс Союзівку були представлені публиці, як рівнож присутні: перша Міс Союзівка (1956) Тамара Сагайдачна, а далі Каміля Гук, Андрея Кейбіда і Оля Щуя.

В рамках дводенної програми відбулися на Союзівці тенісовий і відбиванковий турніри за чаші, уфундовані Союзівкою. У відбиванкових змаганнях чоловіків перше місце здобула дружина „Чорноморська Січ" з Нюарку перед „Чорноморцями" (Пласт), „Чорноморською Січчю II" та „Союзівкою".

В змаганнях двох жіночих дружин перемогу здобули волейболістки „Довбуша" з Ню Гейвен, Конн., над дружиною „Чорноморської Січі" з Нюарку. Провідником змагань був д-р Михайло Снігурович.

Тенісовий турнір у подвійних грах чоловіків, юнійорів і мішаних пар закінчено в неділю після завзятих змагань у всіх трьох групах. В турнірі, організованому Карпатським Лещетарським Клюбом під проводом його голови інж. Ярослава Рубля, взяло участь 28 пар. Перше місце в категорії чоловіків здобула пара Зиновій Яцків — Михайло Шиян (КЛК), перемагаючу у фіналі пару д-ра В. Гук — Зенон Снилик, („Чорноморська Січ"), переможцями у грі юнійорів вийшли Р. Ракочий мол. — А. Бурачинський над парою Андрій Ленець — Юрій Фалинський. У мішаних грах пара А. Кейбіда — З. Яцків повторили свій успіх з минулого року перемагаючи у фіналі пару Дзвінка Ленець — Юрій Савчак. Фіналісти одержали чаші Союзівки від заступниці гол. предсідника пні М. Душник та від членів Контрольної Комісії УНС: д-ра В. Галана, Івана Іванчука, Володимира Гірняка, Івана Ващука та Івана Гевр ика, як рівнож від Я. Рубля, інж. Р. Ракочого, гол. судді змагань та від Д. Слободяна. Роздачею нагород закінчено багату, дводенну програму, що відбулась тут в рамках Дня УНСоюзу. До гарної панорами причинилася чудова ранньо осіння погода, велика участь української молоді і, як завжди, підприємчива дирекція Союзівки в особах пп. Вол. Кваса і Данила Слободяна.

КОМУНІКАТ КОМІТЕТУ БОЙКІВЩИНИ

На ширших сходинах Комітету в днях 2-го і 4-го серпня обговорювано ряд важливих справ і постанов, які бажаємо подати до відома всім землякам Бойківщини та тим, що цікавляться теперішньою долею Бойківщини.

Новий окупант України, а в тому і теренів Бойківщини, реалізуючи свої імперіялістичні пляни, не лише виселює в дальшому десятки тисяч нашої молоді на Сибір та в інші частини СССР, але теж переселює цілі села, палить і нищить їх, творячи широку, прикордонну смугу, зовсім незамешкану. Крім Лемківщини, жертвою цих звірських плянів впали теж десятки сіл здовж Сяну, зокрема його горішньої частини на Бойківщині. В книжці „Історія міст і сіл" Львівської області", виданої большевиками минулого року, ні словом не згадують про існування і працю наших політичних організацій, теж „Просвіти", Рідної Школи, всіх кооперацій, молодечих організацій і т.п. В тій історії пишеться лиш про комуністичних прихвостнів, як про героїв, а на митр. Шептицького звалюють вину, за німецьку окупацію України.

Нашим завданням є написати правду про вклад окремих регіональних груп в загальну скарбницю української культури й науки.

Комітет Бойківщини, бажаючи списати і зберегти правдиву історію тієї частини української землі, що її заселюють бойки, почав видавати журнал „Літопис Бойківщини", 2-ге число якого на днях вийде з друку, та видавати наукові збірники з історичними та іншими матеріялами про Бойківщину.

Перший такий збірник „Літературна Бойківщина" вже закінчений і вкоротці вийде з друку. Буде це 400 сторінкова книжка з перлинами літературної творчости співців Бойківщини. Ціна цієї книжки в твердих оправах 7 дол. Проситься замовляти її в нашому секретаріяті, залучаючи чека. Для опрацьовання Історичного Збірника покликано колегію на чолі з проф. Бережницьким, яка виготовила плян, та вже подбала про цілий ряд праць, а решта в підготовці.

На Рідних Землях ворог винищує наші церкви, дзвіниці, каплиці та інші релігійні пам'ятки. Релігійне будівництво, зокрема на Бойківщині, було відоме зі своєї оригінальної архітектури та краси. Щоб зберегти принаймение у відбитках і передати майбутнім поколінням красу нашого церковного будівництва, Комітет приготовляє Виставку церковного будівництва Бойківщини. Щоб охопити якнайбільше число наших церков, Комітет прохає всіх земляків, пересилати знимки церков та інших церковних будівель до секретаріяту на адресу: 2222, Брандивіне Стр. Філядельфія. Па. 19130. Негайно по зробленно відбиток знимки повернемо.

Під час довгих років різних окупацій назви наших сіл і городищ підлягли змінам, набираючи особливостей чужих мов. Для виготовлення мапи Бойківщини потрібне чисто українське назовництво наших місцевостей, тому звертаємось до дорогих земляків, щоб пересилали нам правильні назви своїх та сусідніх місцевостей.

Щоб наші видання доходили до всіх своєчасно потребуємо точних адрес. Просимо повідомляти нас негайно про усі зміни адрес.

За Комітет Бойківщини:
о. Станислав Дацío
голова
Мгр. Мирон Утриско
секретар
Д-р Петро Федорів
містоголова
Проф. Олександер Бережницький
прес. референт

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

У 5-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ ДИРИГЕНТА НЕСТОРА ГОРОДОВЕНКА

Монтреаль. — Дня 21 серпня минуло 5 років з часу смерти видатного диригента, майстра-інтерпретатора української народної пісні сл. п. Нестора Городовенка. Він — уродженець Полтавщини, диригент хору „Думка" в Україні за совєтських часів, потім хорів у Львові, на Лемківщині, хору „Україна" в Монтреалі при УНО. „Дописувач" у „Новому Шляху" з 13 вересня в статті-спогаді „У 5-ті роковини смерти Н. Городовенка" піддає Українському Національному Об'єднанню думку перевидати на довгограйній платівці пісні, які свого часу наспівував хор „Україна" під диригуванням сл. п. Нестора Городовенка.

ЗБИРАЮТЬ ФОНДИ НА БУДОВУ ВЛАСНОЇ ЦЕРКВИ

Чикаґо, Ілл. — „Вісник" української католицької парафії ім. св. Володимира й Ольги, створеної минулого року в Чикаґо, в числі з 31 серпня повідомив, що 14 вересня у Лейк Вілля біля Равнд Лейку, на посілості німецького Товариства Опіки над старшими, відбудеться парафіяльний пікнік-фестин. Прибуток з фестину піде на фонд будови власної церкви св. Володимира і св. Ольги. Крім польового Богослуження, відбудеться там мистецька частина, розиграш льотерії тощо.

„РБАТЕРСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ УКРАЇНИ І БОЛГАРІЇ"

Діловим, підробляючись під державний, тоном „Молодь України" з 6-го вересня повідомила своїх молодих читачів, що в Києві „голова президії Верховної Ради УССР О. Ляшко прийняв надзвичайного і уповноваженого посла Народної Республіки Болгарії в СССР С. Гюрова. На прийомі були присутні заступник міністра закордонних справ УССР В. Мартиненко і т.д. „Прийом" відбувся з нагоди 25-ліття загарбання сов. Росією Болгарії після того, як з тієї країни відступив німецько-фашистівський загарбник. У совєтській пресі є багато віcток про Болгарію, дуже загальникових, а в київській — ні слова про найдавніші зв'язки між державами Україною та Болгарією в княжих часах, коли християнська Болгарія дала Україні-Русі княгиню св. Ольгу.

ПЕРЕД 30-РІЧЧЯМ УККА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

та від платників Народного Фонду на X Конгрес УККА. Літній період вакацій частково загальмував підготову до Конгресу. Але літо закінчилось, надійшла пора конструктивної, активної і ділової праці.

Український Конгресовий Комітет створила — через свої організації, об'єднання, товариства, забезпеченеві установи — українська спільнота. Всі реальні побажання та вимоги до УККА є реальними побажаннями та вимогами української спільноти до самої себе. З цієї реальної точки й маємо виходити.

Маємо також пам'ятати, що московсько - комуністична агентура та й сама Москва лише й чекають нагоди пошкодити УККА, применшити його працю, розбити єдність великої української громади в Америці. На це можемо відповісти: „Даремні надії, товариші!" Наш Конгресовий Комітет при потребі може зреформувати працю в тій чи іншій ділянці задля ще більшого покращання праці та більших наслідків. Але УККА ніколи не відступить від основної засади: „Розвиток могутньої Америки — і здобуття незалежної соборної самостійної Української Держави!"

Короткі вісті

УРЯДОВА ПАРТІЯ У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ПЕРЕВЕЛА в минулу суботу 13 вересня (на Далекому Сході була вже неділя 14-го) тайком голосування над законопроєктом про зміну конституції, яка вможливила б президентові Чунґ Гі Парксві урядувати у третій 4-річній каденції. Тому, що опозиційні посли з Нової Демократичної партії захопили були трибуну в парляменті й увеможливили наради, 122 члени керівної Демократично - республіканської партії перейшли нишком до будинку навпроти парляменту і там переголосували закон. Опозиція заповіла дальшу боротьбу.

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ РОМАН ГРУСКА заявив, що він старатиметься про здобуття номінації на провідника партії в Сенаті. Груска має 65 років, він сказав, що хоче зайняти становище свого приятеля і дорадника. Груска є консервативного напрямку. Про пост республіканського провідника в сенаті старається ліберальний сенатор із Пенсилвенії Гю Скотт, який є республіканським віпом. Про цей пост змагатиметься і зять покійного республіканського провідника Еверетта МекКінлі Дірксена — 43-річний сенатор із Теннессі Говард Г. Бейкер. В понеділок 15-го вересня мав зголосити свою кандидатуру консервативний сенатор Гордон Еллотт із Колорадо, який має 62 роки.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ БУДЕ переведений військовий державний переворот, якщо тільки „політикани" погодились би на коаліційний уряд з участю комуністів — заявив віце - президент Південного В'єтнаму Нґуєн Као Кі у промові до 300-ох старшин. Водночас він закликав до переведення в Південному В'єтнамі „соціяльної революції", яка завела б справедливість для бідних, що несуть головний тягар війни.

МОСКВА І ПЕЙПІНҐ ЗНОВУ ОБМІНЯЛИСЬ нотами з взаємними оскарженнями, як і скільки порушень кордону допустилась кожна з тих держав. Совєти закидають китайським комуністам, що вони від червня до половини серпня цього року спровокували 488 „інцидентів", при чому з китайського боку брало в тому участь 2.500 вояків. Ця совєтська нота прийшла у відповіді на китайську, в якій закидалось Совєтам, що вони допустились впродовж липня і серпня ц. р. 429 „провокацій".

ПРЕДСТАВНИК МІЖНАРОДНОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ВІДВІДАВ у в'язниці в Дамаску в Сирії двох жидів, що їх сирійські араби затримали, коли двоє арабських терористів примусили американський літак, який летів до Ізраїлю, скеруватися до Сирії. 102-ох інших пасажирів літака звільнено. Обидва інтерновані ізраїльські громадяни здорові, але не відомо, коли відзискають волю.

Замість квітів на свіжу могилу Незабутнього, Дорогого Приятеля

Д-ра РОМАНА КУЗІВА

складають 25.00 долярів на Катедру св. Софії в Римі

Євгенія і Зенон КОРЧИНСЬКІ

ДІЛИМОСЯ СУМНОЮ ВІСТКОЮ З РІДНИМИ, ДРУЗЯМИ І ЗНАЙОМИМИ, ЩО В НЕДІЛЮ 14-ГО ВЕРЕСНЯ 1969 РОКУ НЕСПОДІВАНО УПОКОЇЛАСЯ В БОЗІ НА 81-МУ РОЦІ ЖИТТЯ НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І ТЕЩА

ЕВГЕНІЯ З БАЧИНСЬКИХ ГОЛОВКА-ФЕРЕНЦЕВИЧ

ПАНАХИДИ ВІДБУДУТЬСЯ В ПОНЕДІЛОК І ВІВТОРОК, 15 І 16-ГО ВЕРЕСНЯ О ГОД. 7:30 ВЕЧОРА В ПОХОРОННІМ ЗАВЕДЕННІ J. KOWALCHYK, 129 GRAND STREET, JERSEY CITY, N.J.

ПОХОРОН В СЕРЕДУ, 17-ГО ВЕРЕСНЯ О ГОД. 9-ІЙ РАНКУ З ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ СВ. АПП. ПЕТРА І ПАВЛА В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ., А ВІДТАК НА ЦВИНТАР HOLY CROSS, NORTH ARLINGTON, N.J.

У ВЕЛИКОМУ СМУТКУ:

ДОЧКИ: НАДІЯ ГУБЕР З МУЖЕМ ПЕТРОМ, ДОЧКАМИ ТЕРЕСОЮ Й ІНҐРІД та ВНУКАМИ СТЕФАНОМ І НІКОЛЕЮ;
МАРІЯ ЛОГАЗА З МУЖЕМ Д-РОМ МИХАЙЛОМ;
ІВАННА ГОРЧИНСЬКА З МУЖЕМ Д-РОМ АНАСТАСІЄМ І СИНАМИ АНДРІЄМ І ЮРІЄМ;
ОЛЬГА ЧМОЛА З МУЖЕМ ІГОРЕМ І ДІТЬМИ БОГДАНОМ І ОЛЕНКОЮ;

СИНИ: ЮРІЙ З ДРУЖИНОЮ ХРИСТИНОЮ;
РОМАН З ДРУЖИНОЮ ІРИНОЮ І СИНАМИ МАРКОМ І ІГОРЕМ

ЗЯТЬ: АНТІН ДРАГАН З ДІТЬМИ ОКСАНОЮ І БОРИСОМ;
ТА ДАЛЬША РОДИНА.

Замість квітів просимо жертвувати на добродійні цілі.

Відбувся суд над морськими старшинами за зудар кораблів

Лейт. Роналд С. Ремзі

Лейт. Джеймс А. Гопсон

Затока Субік, Філіппіни. — В четвер 11 вересня відбувся тут одноденний воєнний суд над морським лейтенантом Роналдом Ремзі, який був командним старшиною американського нищильника „Франк Івенс", коли-то вночі 3 червня ц. р. між тим нищильником і австралійським важким літаконосцем наступив зудар, при чому австралійський корабель перерізав надвоє американський нищильник. У тій катастрофі згинули 74 американські моряки. Роналд Ремзі признався до вини в вох точках оскарження проти нього: що він не перебрав у критичному часі безпосередньо керми від молодшого лейтенанта Джеймса Гопсона і не збудив капітана корабля, командира Альберта МекЛемора. На тій підставі суд скреслив всі інші точки оскарження та засудив підсудного на догану і пониження на листі морських старшин, призначених до підвишки ступня. Лейтенантові Гопсонові висловлено письмову догану вже раніше. Коммодоре Альберта МекЛемора судитимуть окремо. Хоча присуд лагідніший, аніж він міг бути, проте кар'єра засудженого старшини тривко зіпсована.

Українська програма Ватиканського радіо передається щоденно в Україну

Рим. — Ватиканське радіо передає свої програми на 32 мовах світу, в тому й українською. Як інформував Тижневик „Шлях" з 14 вересня, в українських авдиціях відбулись „деякі зміни", не пояснені докладніше. Тепер українською мовою Ватиканське Радіо надає щодня, тільки по 15 хвилин. Кожна передача в Україну розпочинається уривком з мелодії „Боже великий, Творче всесильний" і ним же закінчується. Впродовж тижня ця програма є така: Неділя — співана Служба Божа і проповідь. Понеділок — лекція катехизму, а влітї ц. р. серія „Сучасний світ і Церква" — розмови (діялог) з молоддю на актуальні теми. Вівторок — вісті з життя Церкви, як ось важливіші події діяльности Апостольського Престолу й панорамічний огляд життя Української Церкви в діяспорі в усьому світі. Середа: „З літопису Християнської України". Це є серія статтей о. Протоархимандрита Атанасія Великого, ЧСВВ, що їх уже й друком видано в двох томах. Четвер — огляд української преси в країнах вільного світу. П'ятниця — питання і відповіді, себто з'ясування моральних випадків. Субота — коментар до сучасного релігійного життя. Українські авдиції ведуть оо. Василіяни з допомогою оо. Салезіян і Сестер Служебниць. Між проповідниками, які виступають по радіо, є Архипастир скитальців архиєпископ Іван Бучко та о. шамбелян д-р Мирослав Марусин. Українська редакція має позитивні відгуки з України.

ЗНОВУ Й НОВУ КИТАЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

том, зокрема з так званим пантуранським рухом.

Отже, китайська комуністична пропаґанда використовує в своїх цілях проблему поневолених народів СССР, але мовчить про свою власну політику супроти народів не китайського кореня.

Так само не можна добитися щирого порозуміння на Тайвані, уряд якої веде ту саму політику репресій супроти всіх тих тубільців, які хочуть незалежности для цього острова.

Натомість ми нічого не робимо, щоб зацікавити японців нашими справами. А минуле говорить ясно, що серед цього культурного народу ми можемо мати симпатиків. Доказів на це дуже багато.

Перед нами пожовклі сторінки англомовної японської газети з часів визвольної боротьби на Карпатській Україні. Ця газета була добре поінформована і об'єктивно представляла ті події. На початку 1930-их років в Японії була надрукована Пантуранською асоціяцією мапа, на якій були зазначені всі українські скупчення на Сибіру, Далекому Сході та Північному Кавказі. Цієї мапи нам не вдалося знайти в Америці. В ті роки вона була заборонена для вивозу з Японії.

Отже, приглядаймося до подій на совєтсько - китайському кордоні, але не в'яжімо їх з нашою політикою. Пам'ятаймо про наших людей на тому прикордонні, бо на випадок війни вони будуть першою жертвою.

ПОМЕР КІНОРЕЖИСЕР АРНОЛЬД КОРДЮМ

На 80 році життя помер 31 серпня в Києві на удар серця кінорежисер Арнольд Кордюм. Родом із Зах. України, він вже в 1917 р. був на Сході з большевиками, став тоді ж членом комуністичної партії, якій вірою і правдою служив, не раз заважаючи працювати мистцям на Одеській і потім Київській кіностудіях. Один із найголовніших фільмів А. Кордюма практично ставив і фільмував на Одещині відомий діяч кіна інж. Юрій Тамарський, який по війні живе в ЗСА. По другій світовій війні А. Кордюма було відсунено від режисерської праці в постановках мистецьких фільмів і переведено, не дивлячись на старий партійний квиток, до роботи над науково-популярними фільмами.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 20-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 156-ий Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути на збори. Є важні справи до полагодження. — В. Новак, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі. Проситься чл. прибути. Є важні справи. — Управа.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься вирівняти чл. вкладки та вибрати дивідендові чеки. Побір вкладок щонеділі у вище згаданому часі і місці від год. 11:30 до 1-ої по пол. — І. Була, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ — 59-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. Проситься чл. прибути на збори. — С. Гуменюк, през., В. Макійчик, кас., М. Галькевич, фін. секр., Т. Сливінський, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Централі, 240 Говп Аве. Проситься вибрати свої дивідендові чеки. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збори С-ва Пресв. Діви Марії — 112 Відд. по другій і третій Сл. Божій в катедрі церкви св. Йосафата при State Rd., Parma, Ohio. — Управа.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, ч. 6244. Пілота вкусила гадюка

Він живий, але ледве дише!
Гадюка вкусила! Запізно на перев'язку!
Його пульс іде до 140!

Пришліть поміч — швидко!
Велика гадюка вхопила мене!
Він приголомшений!
Стан щораз гірший!